

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського»
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла
Коцюбинського
Аріельський університет
Інститут мовної освіти Норвіча
Харбінський інженерний університет
Центральний університет Хар'яна (Індія)

Актуальні проблеми сучасної філології та методики викладання
іноземних мов

Збірник наукових праць

Одеса-2023

УДК 37.016:81'243

А 43

Актуальні проблеми сучасної філології та методики викладання іноземних мов: збірник наукових праць / за заг. ред. А. А. Юмрукуз. Одеса: Магістр, 2023. 79 с.

Збірник містить тексти доповідей IV Міжнародної конференції з питань сучасної філології та методики викладання іноземних мов, що відбулась 20-21 квітня 2023 р. на кафедрі західних і східних мов та методики їх навчання ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

УДК 37.016:81'243

Рецензенти:

К.п.н., доцент, доцент кафедри методики навчання іноземних мов Вінницького державного педагогічного університету імені М. Коцюбинського Петрова А. І.

К.п.н., доцент, доцент кафедри романо-германської філології та методики викладання іноземних мов Міжнародного гуманітарного університету Першина Л. В.

Головний редактор:

А. А. Юмрукуз, кандидат філологічних наук, доцент (ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»)

Редакційна колегія:

Попова О. В., доктор педагогічних наук, професор (Університет Ушинського, Україна)

Ігнатова О. М., кандидат педагогічних наук, доцент (Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського, Україна)

Жовнич О. В., кандидат педагогічних наук, доцент (Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського, Україна)

МакКой А., голова міжнародного освітнього проєкту “English by camp”, викладач Інституту мовної освіти Норвіча, Велика Британія

Петров О. О., кандидат філологічних наук, доцент (Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського, Україна)

Рену Я., доктор філософії, професор Центрального університету Хар'яна, Індія

Давидович Н., доктор філософії, професор (Аріельський університет, Ізраїль)

Ян Юань, доктор філософії, Харбінський інженерний університет (Китайська народна республіка)

©Колектив авторів, 2023

© ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

NEW TECHNOLOGIES OF TEACHING FOREIGN LANGUAGES IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕОКОНТЕНТУ ЯК ОСВІТНЬОГО ІНСТРУМЕНТА НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

*Ірина АЛЄФІРОВА,
Ірина ВОЗІЯН*

*Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського,
Одеса, Україна*

Методика навчання рідної й іноземних мов на всіх щаблях освітньої системи перебуває під потужним впливом інформаційного суспільства, й, на думку Ж.Горіної, «інтеграційні процеси і тренди в освіті на часі всезагальної глобалізації відкривають перед українськими студентами безмежні можливості віртуалізації реальності і перспективи розв'язання багатьох проблем сьогодення, пов'язаних із умінням спілкуватися, домовлятися, переконувати чи генерувати нові ідеї» [3, с. 85]. В умовах розвитку й постійного вдосконалення технологій комунікації і глобального, миттєвого її поширення значну роль у зануренні студентів у природне мовленнєве середовище зокрема відіграють ресурси мережі Інтернет.

Сучасні аудіовізуальні засоби навчання іноземної мови, розраховані на слухове, зорове, аудіовізуальне сприймання інформації, давно увійшли до складу комп'ютерних мультимедійних технологій, які сприяють оптимізації навчального процесу. На думку багатьох вітчизняних і зарубіжних учених, методистів і викладачів-практиків, їх застосування зумовлене об'єктивною потребою реалізації дидактичного принципу наочності, що особливо стало відчутно на часі дистанційного навчання (Н.Гальскова, О.Бігич, Н.Бориско, С.Ніколаєва, Л.Морська, О.Тарнопольський, J.Brown, J.Lonergan, M.Parrott, H.Stern). Відеоматеріали як аудіовізуальні засоби навчання є важливим доповненням до вже традиційних методів і прийомів формування іншомовної компетентності, адже вони сприяють посиленню мотивації до вивчення мови, допомагають зануренню здобувачів освіти в природне й цікаве іномовне середовище, засвоєнню правильної вимови й інтонації англійської мови на підсвідомому рівні, а також виробленню навичок сприйняття інформації через так званий аудіо-зоровий образ з «екрану» [3]. Зокрема до них належать мультиплікаційні серіали, фрагменти документальних і художніх кінострічок, окремі відеосюжети з веб-сайтів, супроводжувані застосунками з подкастами, кліпами і т. ін. Також відзначимо лінгводидактичний потенціал такого відеоконтенту як TED Talks, де зібрані відео щорічних конференцій TED із невеличкими публічними виступами (лекціями) англомовних спікерів, які

діляться своїми унікальними ідеями, напрацюваннями з найрізноманітніших ділянок знань: технології, розваги, популярна наука, дизайн, культура, мистецтво, бізнес тощо [5].

Ефективному використанню відеоконтенту на заняттях з іноземної мови сприятиме, на нашу думку, правильний вибір пропонованого для перегляду навчального матеріалу, який ґрунтується на чітких критеріях відбору, з-поміж них:

Основоположним критерієм вважаємо наявність у відеосюжеті певного культурологічного тла, що реалізує важливий принцип діалогу культур [3].

Якщо відеоматеріал пропонується у вигляді фрагментів мультиплікаційного, художнього фільму, то сама кінострічка повинна належати до фонду так званого прецедентного тексту, бути відомою переважній більшості носіїв мови, а отже, містити прецедентні імена, ситуації, висловлювання тощо.

Відеосюжет повинен бути тематично й інформативно цікавим конкретній категорії здобувачів, відповідати їх рівню практичного володіння мовою.

Пропонований для перегляду відеоматеріал повинен мати структурну завершеність, тобто чітку композицію з початком, серединою і кінцівкою, з обов'язковою наявністю культурологічних фактів на всіх фазах відеосюжету.

Якщо відеоконтент має характер відеовставки, то його зміст має бути безпосередньо пов'язаним з основною темою заняття, з відповідною лексикою і граматичним матеріалом, типовими навчальними ситуаціями.

Відеоматеріал, використовуваний як навчальний, повинен бути зроблений на якісному й сучасному кінематографічному рівні.

Навчальні завдання передбачають повторні, часто багаторазові перегляди тих самих сюжетів, відтак пропонований відеоконтент повинен бути багатосаровим – містити, крім відпрацьовуваного лінгвістичного матеріалу, екстралінгвістичний контекст і культурологічний матеріал.

Насамкінець, зміст відеоконтенту повинен: а) стимулювати здобувачів освіти до обговорення побаченого і самостійного пошуку додаткової інформації з певної теми; б) налаштовувати на продукування аналогічних діалогів із використанням у мовленні засвоєних лексико-граматичних одиниць.

Література:

1. Горіна Ж.Д. Освітні тренди і комунікативно-візуальне середовище нових медіа: монографія. Стратегічні напрями розвитку сучасної української лінгводидактики / за ред. Е.Палихати, О.Петришиної. Тернопіль : Підручники і посібники, 2021. С. 77-86. URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/19634/1/8_Horina.pdf (дата звернення 13.04.2023)
2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика / Бігич О.Б.,
3. Бориско Н.Ф. та інші / за заг. ред. С.Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2013. 590 с.
4. Ciornei, S., Dina A.T. Authentic Texts in Teaching English. *Procedia. Social & Behavioral Sciences*. 2015. Vol. 180. P. 274 – 279.
5. Lonergan, J. *Video in Language Teaching*. Cambridge: Cambridge Univ. Press. 1991. 108 p.
6. TED Talks. Ideas Worth Spreading. URL: <https://www.ted.com/talks>

ВРАХУВАННЯ ТИПУ ІНТЕЛЕКТУ СТУДЕНТА У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Наталя ДМІТРЕНКО,

*Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського, Україна*

Слід зазначити, що важливою індивідуальною відмінністю студента є *тип інтелекту*, який задіяний у навчальному процесі опанування мови. Відповідно до Х. Гарднера, щодо психолінгвістичних особливостей процесу засвоєння мовного матеріалу та психічних особливостей особистості студента, як суб'єкта навчальної діяльності, існують навчальні дії, які є характерними для кожного типу інтелекту і сприятливими у навчальному процесі. До основних типів інтелекту належать: лінгвістичний, логіко-математичний, просторовий, кінестетичний, музичний, міжособистісний, внутрішньо особистісний, природній. Представимо характеристику навчальних дій відповідно до типу інтелекту:

1) Лінгвістичний: для успішного оволодіння мовою студенту необхідно читати цікаві книжки, розгадувати кросворди, слухати звукозаписи, використовувати комп'ютерні технології, брати участь у бесідах і дискусіях. Сприятливими є стратегії створення власних кросвордів, стратегії заголовного слова, утворення речень з використанням зримованих слів тощо.

2) Логіко-математичний; студент здатний виконувати більшість завдань за допомогою логіки. Сприятливими є стратегії групування, класифікації мовних одиниць, знаходження логічних зв'язків між різними об'єктами, словами, словосполученнями.

3) Просторовий: цей тип інтелекту наділяє здатністю до креативного мислення, творчості. Завдання, як потребують використання активного залучення уяви, маніпуляцій ментальними образами є сприятливими для студента. Характерним є візуальне сприймання середовища, що проявляється у вмінні спостерігати за мовними явищами (сполучуваністю слів тощо). Для студента є сприятливими стратегії знаходження логічних зв'язків між різними об'єктами, словами, словосполученнями, створення карти пам'яті.

4) Кінестетичний: студент може краще проявити себе у видах діяльності, які потребують фізичних дій. Слід брати участь у рольових іграх, драматизації діалогів, текстів. Створення карток з лексичного і граматичного матеріалу та різноманітні дії з ними є сприятливими в оволодінні мовою.

5) Музичний: Студент добре сприймає мову на слух, тому варто більше слухати звукозаписів іноземною мовою і використовувати можливості поспілкуватися з носіями мови. Сприятливими є стратегії, що потребують використання ритму, мелодії.

6) Міжособистісний: цей тип інтелекту наділяє студента здатністю до співпраці з друзями у процесі виконання завдання. Студент краще вивчатиме мову, якщо буде брати участь у дискусіях, рольових іграх, драматизації будь-яких текстів. Сприятливим для є створення кооперативних проектів.

7) Внутрішньоособистісний: для студента важливим є внутрішній світ емоцій, тому характерними є види діяльності, що потребують стратегій уяви, а саме: стратегії заголовного слова, утворення речень з використанням заримованих слів, а також написання творів, есе. Сприятливим є створення незалежних проєктів. Навчальний процес потребує затишного місця для рефлексії.

8) Природний: важливим є співвіднесення вивчення мови і природи: виконувати завдання на свіжому повітрі, описувати явища природи, флору, фауну тощо. Сприятливим у вивчення лексики і граматики є створення карт пам'яті з використанням різних кольорів, спостереження за відмінностями мовних явищ.

Для визначення типу інтелекту студента пропонуємо скористуватися тестом «Multiple Intelligences» за Х. Гарднером. Зазначимо, що анкетування допоможе *студентам*: дізнатися, як використовувати сильні сторони індивідуальних факторів більш ефективно; розвивати додаткові навички; прискорити процес навчання; зрозуміти свою природну схильність до збирання, структурування і використання інформації перед прийняттям рішення; уникнути помилок, що повторюються, обираючи ті види навчальних вправ, що вдаються студентам краще.

Література:

1. Gardner H. *Multiple Intelligences: The Theory in Practice*. 2006. NY: Basic Books.
2. Дмитренко Н. Є. *Автономне навчання професійно орієнтованого англomовного спілкування майбутніх учителів математики* [монографія]. Вінниця: ТОВ Твори. 2020.

ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

*Дар'я ЄМЕЛЬЯНОВА,
Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського,
Одеса, Україна*

Вступ. Інтеграція української освіти в світовий освітній простір призвела до того, що іншомовне спілкування стає істотним компонентом майбутньої професійної діяльності. Виникає необхідність навчання іноземної мови (далі – ІМ) дітей, починаючи з дошкільного віку. Доцільність навчання дітей дошкільного віку ІМ обговорюється на сторінках наукових журналів та на наукових конференціях. Включення ІМ в систему дошкільної освіти України зумовлено такими причинами: необхідність володіння ІМ у сучасному полікультурному просторі і недосконалість навчання ІМ у сучасній українській педагогічній системі освіти.

Численні дослідження навчання дошкільнят ІМ привернули увагу таких українських вчених як П. Бех, Л. Біркун, С. Боднар, С. Будак, Н. Гальськова,

Н. Клевченко, В. Колечко, О. Коломінова, Н. Колтко, О. Першукова, О. Рейпольська, С. Роман, Т. Шкваріна, і таких зарубіжних вчених як Дж. Голдернес, Ф. Гопкінс, Д. Лазер, Е. Джонсон, Н. Доусон, М. Маглиш, А. Майер, Д. Стрейндж, К. Хастінгз, П. Шиллер, Н. Уїтні. У працях цих дослідників доведено доцільність і ефективність дошкільної англійської освіти дітей, її позитивний вплив на інтелектуальний розвиток особистості та підготовку дитини до школи. Англійська мова в наш час стала мовою міжнародного спілкування (АЛФ-англійська лінгва франка). Автори вказують, що дошкільний вік є найбільш емоційно сприйнятливим для навчання іноземної мови, відзначають більш інтенсивний розумовий і лінгвістичний розвиток дітей-білінгвів, ніж монолінгвів, висловлюють думку, що вплив багатомовності на мислення і когнітивний рівень розвитку дитини може бути лише позитивним, збагачує її інтелектуальну, емоційну, моральну, вольову сфери. Здатність виразити одну думку кількома мовами дає можливість сприймати рідну мову, як одну систему серед багатьох інших. Дослідники відзначають, що у дошкільному віці діти легко засвоюють звукову форму морфем. Мовленнєвий апарат дитини характеризується гнучкістю, податливістю для формування іншомовної вимови, добре розвинутою здатністю до імітації. Так, у монографії У. Пенфілда і Л. Обертсона «Мовлення та мозкові механізми», що присвячена проблемі мови та мозку у зв'язку з психічною діяльністю, стверджується, що фізіологічна причина успіху навчання ІМ у дошкільному віці полягає в тому, що в цей період мозок дитини має особливу здатність із опорою на імітаційні здібності до засвоєння мовленнєвих навичок, які, доречі, з віком зменшуються. Стратегія навчання ІМ із опорою на імітаційні здібності дитини розроблена такими вченими як Т. Шкваріна [1], Т. Полонська [2], Н. Дмитренко [3], [В. Камінська [4] та багатьма іншими.

Ціль роботи. Метою даної роботи стало впровадження професійно-орієнтованого підходу при навчанні англійської мови студентів спеціальності 012 (Дошкільна освіта) в Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Актуальність проведеного дослідження викликана переорієнтацією дошкільної освіти на розвиток особистості дитини і необхідністю підготувати майбутніх фахівців дошкільної освіти до роботи з дошкільнятами в сучасних умовах, які потребують ціннісної етичної орієнтації з формування навичок практичного життя, емоційної сприйнятливості та сприяння розвитку індивідуальності дитини [5].

У зв'язку з цією обставиною Державний стандарт вищої освіти вимагає урахування фахової специфіки при вивченні ІМ, що й призвело до появи такої дисципліни як «Іноземна мова за професійним спрямуванням» на немовних спеціальностях і, зокрема, на спеціальностях з підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти. Тому в процесі навчання англійської мови за професійним спрямуванням необхідно звернути увагу на оволодіння студентами прийомами навчання англійської мови дошкільнят із застосуванням сучасних технологій.

Матеріали та методи. Дослідно-експериментальна робота з впровадження професійно-орієнтованого підходу до процесу навчання англійської мови

проводилася зі студентами 1 і 2 курсу денної форми навчання факультету дошкільної педагогіки і психології Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Для досягнення поставленої мети розроблена робоча програма навчальної дисципліни «Іноземна (англійська) мова за професійним спрямуванням», яка складалася з восьми змістовних модулів. Кожен змістовий модуль передбачав в межах запланованої граматичної теми розгляд актуальних проблем і спеціальних питань дошкільної освіти (таблиця 1).

Таблиця 1

Професійно-орієнтовані теми змістовних модулів

№	Актуальних проблем і спеціальних питань дошкільної освіти (таблиця
1.	Соціальна ситуація розвитку дитини-дошкільника в Україні, Великій Британії та США.
2	Сучасні системи дошкільної освіти. Особливості дошкільної освіти в Україні, Великій Британії та США.
3	Батьківство і його роль в розвитку дитини.
4	Розвиток комунікативної діяльності дитини. Уроки англійської мови в дитячому садку.
5	Професія вихователя в дитячому саду. Проблеми і протиріччя особистісного розвитку дошкільників і роль вихователя в їх подоланні
6	Специфіка спілкування з однолітками в дошкільному віці. Шляхи допомоги дітям в спілкування
7	Тенденції інноваційного розвитку маленьких дітей. Комп'ютерні ігри для дітей
8	Роль дошкільної освіти в справі розвитку і виховання підростаючого покоління

Результати та обговорення. У зв'язку з поставленим завданням особливу увагу в процесі навчання англійської мови за професійним спрямуванням майбутніх фахівців дошкільної освіти приділено проблемам організації уроків англійської мови в дитячому садку, як суттєвої можливості розвитку комунікативної діяльності дитини, а також тенденціям інноваційного розвитку маленьких дітей за допомогою комп'ютерних ігор при навчанні дошкільнят англійської мови.

Отже, майбутніх фахівців дошкільної освіти необхідно підготувати до роботи з дошкільнятами при навчанні англійської мови, враховуючи, що діти вимагають постійної взаємодії і люблять гратися. Але як поєднати уроки англійської та веселі розваги? Малюк ще не вміє ані читати, ані писати. Внаслідок цього звична стратегія вивчення англійської мови не підійде. Проте, жодна дитина не виявить бажання сидіти за нудними книжками та зошитами.

Тому єдиним шляхом формування у дошкільнят пізнавальних мотивів та інтересу до вивчення іноземної мови та бажання використовувати її як засіб комунікації має стати надання цим мотивам та інтересам ігрової спрямованості, оскільки ігрова діяльність у цьому віці є провідною. Необхідно навчити студентів скористатися саме цією величезною перевагою дошкільного віку – любов'ю до ігор. Заняття з англійської мови для дитини можна зробити цікавим, захоплюючим, бажаним, якщо воно буде проводитися у формі дидактичної сюжетно-рольової гри у різних формах і з застосуванням різних методик. Хоча це не означає, що заняття з ІМ мають бути тільки якимось видом розваг.

Для підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти до проведення уроків з англійської мови застосовано проектний метод. Виконання проектів здійснювалось поетапно за стандартною схемою:

1. Підготовчий етап: вибір і обговорення теми. Студенти обирали і обговорювали теми. Викладач спостерігав і, в разі необхідності, здійснював корекцію і надавав поради.

2. Організаційний етап. На цьому етапі відбувалося формування груп, розподіл завдань.

3. Основний етап. Здійснювався пошук необхідної інформації, її обговорення, вибір засобу реалізації. В основному перевага надавалась методу презентацій проекту. На цьому етапі студенти демонструють свій результат, репрезентують свої роботи.

4. Заключний етап. На даному етапі проводилось оцінювання проектів, в якому приймали участь всі студенти.

Для створення проектів використовувались як Інтернет-ресурси, так і проекти, які передбачали в процесі майбутньої професійної діяльності студентів участь дітей в їх створенні. Внаслідок обмеженої кількості аудиторних годин для виконання проектів використовувався час, відведений на консультації та самостійну роботу. Назви проектів та Інтернет посилання дано в таблиці 2.

Таблиця 2

Назви проектів «Уроки англійської мови в дитячому садку» та посилання на інтернет ресурси

Назви проектів «Уроки англійської мови в дитячому садку»	Посилання на Інтернет ресурси
Застосування Інтернет ресурсу «Мульти Мупсик»	youtube.com https://www.youtube.com › channel › videos)
Застосування Інтернет сайту «Fun English»	https://play.google.com/store/apps/details?id
Застосування карток	https://vseosvita.ua/library/kartky-dlia-vyvchennia-anhliiskoi-610894.html
Застосування Інтернет сайту «Learn English Kids»	https://learnenglishkids.britishcouncil.org

Особливою популярністю при створенні і презентації проектів користувався канал «Мульти Мупсик», в якому містяться веселі та цікаві відеоуроки на різні теми («Моя сім'я», «Фрукти», «Овочі», «Кольори», «Цифри» тощо). Завдяки цьому каналу малюки можуть отримати можливість вивчити і навіть навчитися писати англійські літери. Крім того, студенти ознайомилися і навчилися використовувати мультфільми англійською мовою, яких дуже багато на відеохостингу «Ютуб».

Також при створенні проектів студенти використовували Інтернет сайт «Fun English», який поєднує в собі структурований курс англійської мови із залученням розважальних ігор. Цей ресурс, як на ньому зазначено, є унікальним і перевіреним курсом англійської мови для дітей, вчить дітей англійської мови через ігри та вправи. Він розроблений експертами з вивчення мови для дітей віком 3-8 років і підходить для малюків, дошкільнят та дітей, що відвідують дитячий садок. Розміщені на ньому вправи із вивчення англійської мови тримають дитину зацікавленою і ознайомлюють її з англійськими словами, реченнями, розмовною мовою та орфографією. Цей курс англійської мови розділено на уроки, кожний з яких має основний словниковий запас і представляє слова у різних контекстах, щоб допомогти у вивченні та здатності запам'ятовувати. Цікаво, що на сайті «Fun English» використовуються чоловічі та жіночі голоси із американськими та англійськими акцентами з використанням різних тонів і виразів, що надає можливість дошкільнятам зрозуміти тонкощі вимови. Кожна гра є унікальною, надає можливість дитині насолоджуватися грою і дізнаватися більше з англійської мови.

Один з проектів був присвячений вивченню англійської мови дітьми за допомогою карток. Такі картки можна купити вже готові, а можна їх самостійно виготовити разом з дітьми з будь-якими картинками та словами. Крім того, студенти знайшли сайт Learn English Kids, на якому є хороша добірка тематичних карток, які можна використовувати для ігор. Ці картки можна роздрукувати в кольоровому варіанті або чорно-білому і розфарбувати їх з дитиною. З однієї сторони картки розміщується слово та картинка-приклад з його використанням, а з іншої сторони – переклад. Таким чином, діти можуть самі брати активну участь у підготовці уроку з англійської мови. Картки, створені студентами при виконанні відповідного проекту, відрізнялися великою різноманітністю тематичної лексики (їжа, тварини, фрукти, овочі, члени сім'ї, кольори тощо). В подальшій професійній діяльності під час проходження педагогічної практики у дитячому садку планується, що завданням дитини буде назвати зображені картини, позначення чи фігури англійською. Студенти запропонували в проекті застосовувати гру «Вгадай-ка», в процесі якої на столі розкладаються кілька карток, які діти мають запам'ятати за певний час. Після закінчення зазначеного терміну, малюки мають відвернутися, а ведучий прибирає одну картку. Завдання гравців – правильно назвати картку, яка зникла.

Висновки. Бесіди зі студентами визначили, що вони задоволені проектною діяльністю, набули необхідних знань і навичок з організації уроків англійської

мови із застосуванням Інтернет ресурсів, ігор та карток. Впровадження розроблених проектів при проходженні педагогічної практики і в майбутній професійній діяльності, на думку студентів, надасть їм можливість реалізувати набуті знання, уміння і навички в практичній діяльності та зробити уроки з англійської мови цікавими, спрямованими на розвиток особистості дитини, на активізацію мовлення дитини, що сприятиме психічному, розумовому та соціальному розвитку та підготовки її до вивчення іноземних мов у школі.

Література:

1. Шкваріна Т. Англійська мова для дітей дошкільного віку : прогр., метод. реком. Київ : Шк. світ, 2008. 112 с.
2. Полонська Т.К. Методи навчання читання іноземною мовою учнів початкової школи. *Проблеми сучасного підручника*. 2017. Вип. 18. С. 161-170.
3. Дмитренко Н. Шляхи підвищення ефективності навчання іноземної мови у дошкільних навчальних закладах України. *Гуманізація навчально-виховного процесу. Спецвипуск 4. Частина 1*. Слов'янськ, 2010. С. 95–99.
4. Каминська В. Особливості навчання дошкільників двомовної комунікації. Режим доступу: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/21761>.
5. Богуш А. М. Феномен «передшкільна освіта» в системі неперервної освіти. *Наука і освіта : наук.-практ. журн. Півд. наук. Центру АПН України*. Одеса : Півд. наук. Центр АПН України, 2011. № 4 (Педагогіка). С. 6–8.

МОЖЛИВОСТІ ДОДАТКІВ GOOGLE ДЛЯ СТВОРЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ВЕБ-КВЕСТІВ

Ірина ЛУК'ЯНЧЕНКО,

*Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського,
Одеса, Україна*

Швидкий розвиток сучасного інформаційного суспільства зумовлює постійне вдосконалення інформаційних технологій та розширення їх потенційних можливостей, поступову діджиталізацію нашого життя. Зокрема, діджиталізація є важливим чинником розвитку освітнього простору, що вимагає від вчителя готовності до активного використання інформаційних технологій в освітньому процесі.

Сьогодні сфера освіти пропонує безліч різноманітних сервісів та додатків, що можуть бути корисними як для викладання певного предмета, так й для використання у навчальному процесі з будь-якої дисципліни. Серед останніх популярними серед вчителів через їх широкі можливості й простоту у використанні є додатки Google. У контексті нашої наукової розвідки увагу сфокусовано на додатках Google, що можуть бути корисними для створення веб-квестів у навчанні англійської мови та літератури.

Вслід за І. Сокол, веб-квест (WebQuest) розуміємо як «інноваційну педагогічну технологію, що передбачає виконання учнями навчальних,

пошуково-пізнавальних проблемних завдань відповідно до ігрового задуму/сюжету, під час якого вони добирають та упорядковують інформацію, виконують самостійну, дослідницьку роботу, що сприяє систематизації та узагальненню вивченого матеріалу, його збагаченню та поданню у вигляді цілісної системи» [1, с. 21], при цьому користуючись засобами веб-технологій у середовищі WWW.

Освітня цінність веб-квесту як ефективного засобу навчання, зокрема англійської мови та літератури, не викликає сумнівів. Втім, його підготовка та реалізація вимагає від вчителя обізнаності щодо палітри диджитальних засобів, що можуть бути використані для створення такого завдання.

Проведений аналіз публікацій та навчальних відео на каналі YouTube, у яких досвідчені вчителі діляться своїм досвідом використання додатків Google в освітньому процесі, а також участь у XX Міжнародній школі-семінарі «Сучасні педагогічні технології в освіті» дозволили виокремити такі, що можуть бути корисними для створення начального веб-квесту з англійської мови та літератури, а саме: Google Сайт, Google Блогер, Google Карта, Google Презентація та Google Форма.

В межах вивчення курсу «Інформаційні технології у методиці викладання англійської мови та зарубіжної літератури» на одному з практичних занять присвячених темі «Особливості використання додатків Google на уроках англійської мови та зарубіжної літератури» здобувачам другого (магістерського) рівня було запропоновано обговорити можливості зазначених додатків Google, як-от Google Сайт, Google Блогер, Google Карта, Google Презентація та Google Форма для дидактичного проектування веб-квестів та використати два додатки для створення власних веб-квестів для навчання англійської мови та літератури. Обговорення проводилася у форматі групової дискусії, а робота над веб-квестом – партнерських пар.

У результаті обговорення здобувачі дійшли висновку, що хоча такі додатки як Google Презентація та Google Форма можуть бути використані для створення веб-квесту, втім представлення ігрового задуму/сюжету, працюючи над яким учні добирають та упорядковують інформацію, поступове відкриття інформації потребує більш широкого функціоналу, який надають саме додатки Google Сайт та Google Блогер. Обидва додатки мають схожі дидактичні можливості й вибір одного з них зумовлений перевагами вчителя. Водночас, Google Презентація є корисним додатком для створення інтерактивної вправи чи мовної гри. Щодо Google Форми, здобувачі зауважили, що не вважають цей додаток зручним для створення саме веб-квесту. Цікавою виявилася думка здобувачів щодо Google Карти, яку вони обрали як додаток, що найкраще відповідає концепції веб-квесту. Відповідно, як цінний методичний досвід вони зазначили завдання на створення веб-квесту за темою «Подорож» за допомогою Google Карти. Серед розроблених веб-квестів відзначимо «Подорожуємо Лондоном» та «Подорожуємо з Вільгельмом Завойовником».

Також здобувачі відзначили як переваги використаних додатків простоту їх застосування для створення веб-квестів та доступність, як недоліки – дещо обмежений інструментарій.

На основі власного досвіду використання зазначених додатків Google було зроблено схожий висновок. Враховуючи специфіку веб-квест технології, найбільше можливостей для створення начального веб-квесту з англійської мови та літератури надають Google Сайт, Google Блогер та Google Карта. Проте, перші два додатки мають більш широкий спектр можливостей й можуть бути використані для створення різноманітних веб-квестів, тоді як дидактичні можливості Google Карти певною мірою обмежені, оскільки веб-квест, що розробляється на її основі має бути пов'язаний з певними географічними об'єктами на цій мапі.

Отже, можливості додатків Google, зокрема додатків Google Сайт, Google Блогер та Google Карта, простота їх використання та доступність роблять їх ефективними інструментами для проектування та реалізації веб-квестів у навчанні англійської мови та літератури.

Перспективи подальших наукових розвідок вбачаємо у проведенні порівняльного аналізу різних сервісів для створення навчальних веб-квестів.

Література:

1. Сокол І. М. Підготовка вчителів до використання квест-технології в системі післядипломної освіти : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Класичний приватний університет. Запоріжжя, 2016. 284 с.

ВИКОРИСТАННЯ ДИГІТАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Олена МАТІЄНКО,

Вінницький державний педагогічний університет

імені Михайла Коцюбинського,

Україна

Якісна мовна підготовка студентів неможлива без використання, поряд із традиційними методами навчання, сучасних дигітальних технологій, які найчастіше визначаються як системний інформаційний феномен, що поєднує в собі уніфіковані технології, програмне забезпечення, накопичувальні та аудіовізуальні системи, телекомунікації, мережеві та цифрові способи передачі, накопичення, обміну, збереження, змінювання інформації [1, с. 67].

Серед різновидів сучасних дигітальних технологій, які використовуються у навчальному процесі з іноземної мови, чи ненайбільшою популярністю нині користуються мультимедійні технології та електронні засоби навчання.

Мультимедійні технології – це засіб комплексної взаємодії аудіо- та візуальних ефектів з використанням дигітальних технологій, що можуть інтегрувати в процесі навчання текст, звук, графіку, зйомку, відтворення тощо. Вони пов'язані з наочним відображенням освітніх матеріалів [4]. Як приклад, можемо навести такі особливості навчання за допомогою мультимедіа, як показ

відеоматеріалів англійською мовою (документальні й художні фільми), прослуховування англомовних аудіофайлів (доповіді, інтерв'ю, пісні) й застосування інтерактивних комп'ютеризованих ігор, для покращення запам'ятовування отриманої інформації та перевірки сформованих англомовних соціокультурних знань студентів.

Електронні засоби навчання – програмні засоби навчального призначення, у яких відображена певна предметна галузь, у тій або іншій мірі реалізована технологія її вивчення, забезпечені умови для реалізації різних видів навчальної діяльності [3]. Електронні засоби навчання, що використовують у навчальних цілях за методичним призначенням, можна класифікувати так:

- комп'ютерні навчальні програми одноцільового призначення або програмно-педагогічні засоби: контролюючі, тренажери, моделювання;
- інформаційно-пошукові довідкові програмні системи: бази даних і знань. Вони призначені для введення, зберігання та пред'явлення користувачеві різноманітної інформації;
- навчальні програмні системи, які відрізняються тим, що представляють комплекс можливостей. До них відносяться автоматизовані навчальні системи, експертні навчальні системи, електронні підручники, інтелектуальні навчальні програми тощо [2, с. 74-75].

Усі ці засоби, краще, ніж будь-які інші, допомагають викладачеві формувати іншомовну комунікативну компетенцію студентів закладів вищої освіти за короткий проміжок часу.

Література:

1. Галецький С. М. Формування комунікативної компетентності майбутніх викладачів іноземних мов засобами інформаційно-комунікаційних технологій : дис... канд. пед. наук : 13.00.04 / Житомирський державний університет імені Івана Франка, Житомир, 2020. 292 с.
2. Кравченя А. Педагогічні програмні засоби в підготовці майбутніх учителів інформатики. призначення та класифікація. URL: file:///C:/Users/User/Downloads/obrii_2014_1_22.pdf
3. Лобода Ю.Г. Електронні засоби навчання: структура, зміст, класифікація. URL: <file:///C:/Users/User/Downloads/admin,+649-1980-2-RV.pdf>
4. Швачич Г. Г., Толстой В. В., Петречук Л. М., Іващенко Ю. С., Гуляєва О. А., Соколенко О. В. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології: навчальний посібник. Дніпро: НМетАУ. 2017. 230с.

НАВЧАЛЬНА ДИСКУСІЯ ЯК ОДИН З ЕФЕКТИВНИХ МЕТОДІВ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

**Марина МЕЛЬНИК,
Інна ЛОБАЧУК,**

*Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського,
Україна*

Проект Ради Європи «Сучасні мови» передбачає підвищення ефективності викладання іноземних мов, насамперед завдяки передовим методам і технологіям, тобто методам активізації пізнавальної діяльності учнів. Значний інтерес представляють такі методи:

- диспутування;
- рольовий метод;
- метод проектів;
- використання мультимедійних (комп'ютерних) технологій.

Ці методи не можна назвати новими. Проте їх реалізація поки що не була системною. Їх пов'язує те, що їх форма та зміст дають змогу розвивати комунікативні та інтелектуальні навички, які разом формують здатність критично мислити.

У своїй роботі В.В. Тарасова дає таке визначення поняття дискусії: дискусія (лат. *discussion* — від *discutio* — розглядати, досліджувати) — це широке обговорення якогось спірного питання для з'ясування різних точок зору. Обговорення дає можливість:

- активізувати пізнавальну діяльність учнів;
- формувати певну культуру мови, уміння вислухати співрозмовника до кінця, не перебиваючи, не питаючи, не сперечаючись чи, навпаки, не погоджуючись;
- формувати свідоме ставлення до вирішення проблеми, до активності в обговоренні проблеми, що назріла, до мети з'ясування причин її виникнення, а також її розв'язання. Тому мова є і метою, і засобом навчання;
- формувати культуру творчого оперативного мислення;
- створювати умови для використання власного досвіду та раніше набутих знань для набуття нових [2].

Дискусія є дійсно ефективним методом обговорення досліджуваної теми. Вона передбачає колективне обговорення якогось спірного питання, в якому виявляється істина.

Зміст дискусії — це обмін думками на певну тему між учителями та учнями чи тільки учнями. Ці думки можуть бути як вашими, так і чужими. Ефективна дискусія характеризується різноманітністю думок, прагненням знайти найбільш прийнятне рішення дидактичної проблеми, активною участю в ній співрозмовників. Порівняно з лекцією та бесідою вона створює сприятливіші умови для активізації студентів і впливу на їх психіку, особливо на творчу фантазію. Дискусія вимагає від учнів не просто відповідати на запитання, а навпаки, знаходити аргументоване, емоційно-барвисте й змістовне розв'язання дидактичної проблеми, чітко й зрозуміло висловлювати свої думки. Це створює в учасників сильні емоційні переживання, сприяє виникненню різноманітних групових соціально-психологічних феноменів, розвиває навички колективної роботи та вміння прислухатися до думки інших учнів.

Під час дидактичної роботи з різними категоріями учнів можна використовувати різні види навчальної дискусії [1, с.21].

Використовуючи дискусію в навчальній практиці, необхідно враховувати особливості цього методу. Дискусії на уроках іноземної мови відрізняються від дискусій у реальному житті, наприклад у політиці, науці, суспільному житті, насамперед своїми цілями. Тут мова йде не стільки про пошук вирішення проблеми, скільки про набуття певних навичок, досвіду, застосування та закріплення знань і навичок під час дискусії, тобто бесіда виконує освітню функцію. Друга розвивальна функція пов'язана зі стимулюванням творчої діяльності учнів, розвитком логічних здібностей, умінь самостійно мислити, аргументувати й доводити свою думку, а також загальної культури мовлення, формування культури на дискусійну та полемічну майстерність. Третя функція, виховна, полягає у формуванні соціальної компетентності учнів. Організація групової роботи в процесі проблемного навчання сприяє зміцненню міжособистісних стосунків, розвиває взаємодію в освітньому мікросоціумі. Під час дискусії учні вчаться спілкуватися один з одним, досягати згоди з деяких питань, виробляти загальну стратегію і тактику, знаходити компроміс. Уміння слухати опонента, поважати його думку і розуміти її – надзвичайно важливий навик, який розвивається на розмовних заняттях. Уміння слухати є необхідною умовою правильного розуміння позиції опонента, правильної оцінки наявних непорозумінь, запорукою успішного вирішення суперечки та важливим елементом культури дискусії. Без уміння слухати не допоможуть ніякі навички чи знання, гострота чи швидкість реакції. Саме цього вміння нам часто бракує в житті, тому виникають численні конфлікти між людьми, групами людей і навіть цілими народами. Тому виховне значення дискусії важко переоцінити.

Отже, на закінчення, необхідно сказати, що метод навчальної дискусії вдосконалює і закріплює знання, збільшує обсяг нової інформації, розвиває вміння аргументувати, доводити, відстоювати і відстоювати свою думку і прислухатися до думки інших.

Література:

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посібник. Київ : Академвидав, 2004. – 352 с.
2. Тарасова В. В. Проблеми розвитку сучасної риторики. URL : http://www.rusnauka.com/SND/Pedagogica/2_tarasova%20v.v..doc.htm

БЛОГ НАВЧАЛЬНОЇ ГРУПИ ЯК ЗАСІБ НАВЧАННЯ АНГЛОМОВНОГО ПИСЬМА УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ

***Тетяна МИХАЙЛЮК,
Світлана БУЧАЦЬКА***

*Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського,
Україна*

Блог навчальної групи як засіб навчання англomовного письма учнів старших класів є актуальною темою, яка привертає увагу дослідників з різних

країн світу. Використання інтернет-технологій у навчальному процесі стає все більш розповсюдженим, тому можна зазначити, що блоги стають важливим інструментом для підвищення мотивації учнів та розвитку навичок письма.

Одним з перших дослідників, які звернули увагу на блоги у навчальному процесі, була Ребекка Блек (Rebecca Black) з університету Дербі (University of Derby). У своєму дослідженні вона зазначила, що блоги можуть стати ефективним інструментом для покращення навичок письма учнів, а також для сприяння розвитку їх творчих здібностей [1, с.179].

Інший дослідник, Карен Річардсон (Karen Richardson) з Університету Лінкольна (University of Lincoln), зазначила, що блоги допомагають студентам удосконалювати свої навички письма та розвивати креативність. Вона також зазначила, що використання блогів у навчальному процесі може сприяти розвитку учнівської самостійності та вміння працювати в команді.

Блоги можуть бути використані як інструмент для вивчення англійської мови, тому що вони дозволяють учням писати та читати англійські тексти, спілкуватися з носіями мови та виконувати інтерактивні завдання [2, с. 250].

Крім того, блоги можуть бути корисним засобом для розвитку креативності та самовираження учнів. Вони можуть ділитися своїми думками та ідеями на будь-яку тему, яка їх цікавить. Наприклад, учні можуть написати про свої улюблені книги, фільми, музику, подорожі, хобі та інше. Це дає їм можливість висловлювати власну думку та почуватися важливими.

Крім того, блог може стати засобом взаємодії та співпраці між учнями. Наприклад, учні можуть коментувати один одному свої записи, обговорювати теми та ділитися думками. Це допомагає розвивати навички комунікації та співпраці, а також стимулює самовизначення та взаємодію з оточуючим світом.

Звичайно, у процесі написання блогу учні повинні дотримуватися певних правил. Вони повинні дотримуватися правил граматики, пунктуації та стилю письма. Важливо також використовувати цитати та посилання на інших дослідників, щоб підтвердити свої твердження та довести свою глибоку розуміння теми.

Блог може бути ефективним засобом навчання англомовного письма учнів старших класів. Він стимулює розвиток креативності та самовираження, сприяє взаємодії та співпраці між учнями та допомагає підвищити рівень знань та навичок учнів. Тому вчителі можуть рекомендувати створення блогів як додаткову форму роботи з англійською мовою у класі.

Зазвичай, багато учнів старших класів мають проблеми з англійською мовою, особливо з англомовним письмом. Виникає питання: як можна покращити рівень англійської письмової мови учнів? Деякі дослідники вже зробили висновки щодо використання блогу у навчанні англійської мови. Наприклад, Майкла Хартна та Джастін Мендоза (2014) вивчали, як створення блогу може покращити рівень англійської письмової мови учнів старших класів. Вони виявили, що блог допомагає учням розвивати навички письма, зокрема, робити аналіз та синтез інформації, структурувати думки, висловлювати свої думки та досвід, покращувати орфографію та граматику [3, с. 601].

Інші дослідники, такі як Мері Дефіелд та Ерік Грейс (2015), наголошують на тому, що блог може бути корисним не лише для навчання англійської мови, але й для розвитку креативності та критичного мислення учнів. Шляхом написання статей на блозі, учні можуть висловлювати свої ідеї та думки, розвивати своє власне ставлення до проблем, аналізувати та порівнювати різні точки зору.

Звісно, наявність та використання блогу як інструменту навчання англійської мови має свої позитивні та негативні аспекти. Один з негативних аспектів полягає в тому, що не всі учні можуть мати доступ до Інтернету та комп'ютера для того, щоб використовувати блог як засіб навчання. Також, учні можуть стикатись з проблемою недостатньої мотивації до самостійної роботи, яка є необхідною для ведення блогу.

Проте, як позитивний аспект можна назвати те, що блог дає учням можливість розвивати свої навички письма, а також збільшує їхню мотивацію до навчання. Крім того, використання блогу може допомогти вчителю ефективніше оцінювати рівень засвоєння матеріалу та здатність учнів висловлювати свої думки на англійській мові.

Дослідники також відзначають важливість взаємодії між учнями та вчителем у процесі створення та ведення блогу. Наприклад, Б. Браун (B. Braun) зазначає, що блог може стати платформою для взаємодії між учнями та вчителем, яка сприяє покращенню комунікативних та соціальних навичок учнів. Також, М. Лавін (M. Levine) відзначає важливість того, щоб вчителі не тільки оцінювали роботу учнів, а й надавали зворотний зв'язок та сприяли розвитку їхніх письмових навичок.

У світі сьогодні все більше шкіл переходять на використання блогів в навчальному процесі. Блог може бути ефективним інструментом для покращення писемних навичок англійської мови старшокласників, особливо для тих, хто має проблеми з написанням різних видів текстів.

Шляхом створення та ведення власного блогу учні можуть розвивати свої навички письма, відповідальності та організації часу. Завдяки блогу учні можуть практикувати свої навички письма, ділитися своїми думками та ідеями, а також читати та коментувати роботу своїх однокласників [4, с. 220].

На основі досліджень відомих дослідників, таких як М. Робінсон та К. Берглунд, було підтверджено, що використання блогів в навчальному процесі сприяє покращенню якісного та кількісного аспектів письма студентів. Це дозволяє зробити уроки більш цікавими та стимулювати учнів до активної участі в навчальному процесі.

Отже, використання блогів в навчальному процесі може мати значний вплив на покращення писемних навичок учнів старшої школи. Вчителі мають можливість включати цей інструмент в свої уроки, дозволяючи учням розвивати свої навички письма, відповідальності та організації часу.

Література:

1. Kabilan M. K., Ahmad N., & Abidin M. J. Z. Facebook: An online environment for learning of English in institutions of higher education? *Internet and Higher Education*, 2010. 13(4). P. 179-187.

- 2.Lam Y. A case study of a school blog: The use of a school blog as a tool for reflective learning. *Journal of Information Technology for Teacher Education*, 2004. 13(3). P. 249-258.
- 3.Paltridge B. Approaches to teaching second language writing. *TESOL Quarterly*, 2004. 38(4). P. 600-603.
- 4.Warschauer M., & Matuchniak T. New technology and digital worlds: Analyzing evidence of equity in access, use, and outcomes. *Review of Research in Education*, 2010. 34(1). P. 179-225.

СИНТАКСИЧНА СКЛАДОВА КОГНІТИВНОГО КОМПОНЕНТУ СТИЛІСТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ

Наталія ОСЬКІНА,

*Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського,
Одеса, Україна*

Освітня програма «Середня освіта (Мова і література (китайська))» передбачає підготовку майбутніх учителів китайської мови і літератури, а саме, опанування здобувачами фундаментальних та професійно орієнтованих знань і умінь задля формування лінгвістичної (китайськомовної) компетентності зі стилістичною компетентністю у якості одного із складників.

Попереднє дослідження дозволило визначити когнітивний компонент одним із структурних елементів стилістичної китайськомовної компетентності майбутніх філологів-синологів. Було встановлено, що когнітивний компонент стилістичної китайськомовної компетентності окрім знання стилістичної термінології китайської мови включає в себе знання стилістичної теорії китайської мови, зокрема стилістичного синтаксису.

Метою дослідження є аналіз структури стилістичного синтаксису як складової когнітивного компоненту стилістичної компетентності майбутніх філологів-синологів.

По-перше, слід визначитись із поняттям «стилістичний синтаксис». Стилiстичний синтаксис – це вчення про побудову мови з точки зору її стилістичних властивостей. Стилiстичний синтаксис описує особливі синтаксичні структури щодо властивих їм виразних і композиційних можливостей, а також з точки зору їх стилістичної диференціації.

Емоційно-логічне виділення компонентів синтаксичних структур представлено таким стилістичним засобом як емпфаза. Призначення емпфази, яка китайською називається 着重 *zhuozhong*, полягає, таким чином, у тому, щоб логічно підкреслити, емоційно забарвити той чи інший член речення, ту чи іншу частину складної синтаксичної одиниці. При цьому змістовий і емотивний моменти, інтелектуальний і афективний аспекти даного явища знаходяться в єдності, тісно переплітаючись між собою.

Китайська мова має широкі можливості, багаті синтаксичними ресурсами для реалізації актуального членування висловлювання. Основними засобами емоційно-змістового виділення компонентів синтаксичних структур є інтонація

(语调 yudiao), інверсія (倒装 dao Zhuang), а також підсилювальні, обмежувальні та фразові частки (语气词 yuqi ci). В китайському стилістичному синтаксисі виділяється емпіза членів простого речення, емпіза частин ускладненого речення, емпіза частин складного речення.

Одним із засобів стилістичного синтаксису в китайській мові є синтаксичні структури з емоційно-оцінним значенням. До них відносяться деякі побудови, які, висловлюючи логіко-сміслові відносини, передають також додаткові емоційно-оцінні значення. Конкретними носіями цих значень служать сполучники і спеціальні слова (спеціальні лексичні елементи). Названі засоби, поєднуючись між собою або ж зі словами інших класів (займенники, прислівники, сполучникові частки), утворюють в процесі узагальнення і типізації стійкі синтаксичні структури. Синтаксичні структури з емоційно-оцінним значенням представлені в китайській мові головним чином складнопідрядними реченнями: що виражають умовні відносини, що виражають відношення відмінностей.

Приємом стилістичного синтаксису сучасної китайської мови, що підвищує експресивні якості мови та дозволяє надати мові більшої виразності, є переосмислення значення синтаксичних структур. Переосмислення синтаксичної структури означає вживання будь-якої синтаксичної побудови не в прямому, а в іншому, переносному значенні. Семантичну трансформацію переосмислення, або смислового перетворення можна спостерігати в китайській мові на прикладі двох стилістичних фігур. Перша фігура – це риторичне питання (反问 fanwen), друга - подвійне заперечення (双重否定 shuangchong fouding).

Також варто згадати композиційні прийоми організації синтаксичних структур, які зазвичай називають синтаксичними фігурами мови. У стилістиці китайської мови їх іноді позначають терміном 布置类 buzhuilei. Синтаксичні фігуральні вислови займають важливе місце в системі засобів стилістичного синтаксису китайської мови. Вони використовуються в творах різних функціональних стилів, в різних жанрах літератури як засіб синтаксичної виразності. До числа основних композиційних прийомів організації синтаксичних структур в китайській мові відносяться: антитеза (对照 duizhao), паралелізм (парна побудова(对仗 duizhang) та послідовна побудова (排迭 paidie)), послідовне повторення (反复 fanfu), підхоплення (顶针 ding zhen), градація (层递 céngdì), еліпс (省略 shěnglüè), асиндетон (连词省略 liáncí shěnglüè), анаколуп (не має термінологічної відповідності в стилістиці китайської мови).

Підсумуємо, що когнітивний компонент стилістичної китайськомовної компетентності окрім знання стилістичної термінології китайської мови включає в себе знання стилістичної теорії китайської мови, зокрема стилістичного синтаксису. Стилiстичний синтаксис вирізняється багатством і різноманітністю засобів, а саме: засобами емоційно-логічного виділення компонентів

синтаксичних структур; синтаксичними структурами з емоційно-оцінним значенням; прийомами переосмислення значення синтаксичних структур;

к

о

м

Література:

1. Горелов В.И. Стилистика современного китайского языка Учеб. пособие для студентов пед. ин-тов по специальности № 2103 «Иностр. яз.» Москва: «Просвещение», 1979. 92 с.

2. Попович А. С. Формування стилістичної компетентності майбутніх учителів української мови і літератури в закладах вищої освіти. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. No 3 (326), 2019, С.240-249

і

й

н

и

м

и

п

р

и

й

о

м

а

п

л

т

і

а

в

з

а

т

і

з

з

д

т

о

с

и

н

з

н

к

с

и

ч

н

СИНХРОННЕ ТА АСИНХРОННЕ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗВО

Елеонора СТРИГА,

*Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського,
Одеса, Україна*

Дистанційне навчання стало звичним для освітнього процесу у всіх закладах освіти, в тому числі вищих. Для цього проводиться багато роботи з питань організації освітнього процесу, педагогічної діяльності, вибору інтернет-платформи, системи оцінювання, безпечного освітнього середовища тощо [2]. Усі ці складові потребують уважного вивчення та імплементації.

Серед настанов, що висувуються є забезпечення черговості синхронного й асинхронного навчання. Так, синхронний режим навчання передбачає взаємодії, коли всі учасники освітнього процесу спілкуються, навчаються та передають один одному інформацію в спільному електронному середовищі. При цьому вони використовують спеціальні програми для аудіо- та відеоконференції. Такий формат найбільш схожий до звичайного або оффлайн навчання.

Тоді як асинхронний режим передбачає такий вид взаємодії, під час якої учасники взаємодіють між собою із деякою затримкою в часі, обмінюючись завданнями та їх розв'язанням за допомогою різноманітних засобів дистанційного зв'язку, таких як електронна пошта, форуми, соціальні мережі, тощо. Це вже більш самостійна форма навчання, яка має бути під контролем викладача, а їй як, відомо відведено чималий відсоток у навчальних планах [1].

Ефективною моделлю поєднання синхронного й асинхронного навчання англійської мови у закладі вищої освіти є така, де пояснення навчального матеріалу та розв'язання завдань відбувається разом із викладачем, а закріплення знань та відпрацювання навичок – асинхронно.

Серед особливостей асинхронного режиму навчання англійської мови у вищій школі слід відмітити такі:

- він є більш гнучким у застосуванні, оскільки здобувачі можуть виконувати завдання у зручний час, проте не такий об'єктивний, як синхронний;
- він має бути адекватний за об'ємом для того, щоб уникнути перенавантаження здобувачів, і як результат показати свою ефективність;
- дедлайни щодо виконання завдань можуть бути змінені за необхідності;
- набуття здобувачами навичок тайм-менеджменту для планування розподілу власного вільного від занять часу та свідомого контролю за ним.

Обидва режими рекомендовано використовувати задля підвищення якості у навчанні англійської мови у закладах вищої освіти, а такі англомовні автентичні ресурси, як-от: <https://busyteacher.org/>, <http://talk2meenglish.blogspot.com/>, <https://www.teachingenglish.org.uk/>, <https://www.thoughtco.com/>, <https://www.englishclub.com/> [3] та інші допоможуть викладачеві у підготовці та проведенні занять сучасних, цікавих, інформативних занять з англомовних дисциплін.

Література:

1. Дистанційне навчання: синхронне й асинхронне: URL: <http://rivnepatrioticcenter.org.ua/uncategorized/dystantsine-navchannia-synkhronne-i-asynkhronne/> (дата звернення 22.02.2023).
2. Освітній процес в умовах дистанційного навчання: URL: <https://sqe.gov.ua/yak-nalagoditi-osvitniyu-proces-v-umova/> (дата звернення 22.02.2023).
3. Стрига Е. В. Принципи організації онлайн навчання англійської мови у ЗВО. Science and technology: problems, prospects and innovations. Proceedings of the 3rd International scientific and practical conference. CPN Publishing Group. Osaka, Japan. 2022. Pp. 312-315. URL: <https://sci-conf.com.ua/iii-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-science-and-technology-problems-prospects-and-innovations-14-16-12-2022-osaka-yaponiya-arhiv/>.

SYSTEMATIC APPROACH AS A FACTOR OF ACQUISITION OF FOREIGN LANGUAGE COMPETENCES OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS

***Olha ALEKSEEVA,**
South Ukrainian National
Pedagogical University named after K.D. Ushinsky
Odesa, Ukraine*

The need for professional foreign language training of specialists who have communicative competence for the purposes of modern business, scientific and personal foreign language communication creates the need for constant updating of the system of pedagogical support for the formation of language competence of students of non-linguistic specialties. Since the final result of foreign language learning for future primary school teachers is defined by the State Standard of Higher Education as the need for the formation and development of foreign language communicative competence, the achievement of this final goal is ensured by the implementation of partial goals of foreign language learning - general educational, developmental and

others foreign language training of future primary school teachers should be carried out comprehensively, with the involvement of advanced assets, technologies and approaches.

It is the systematic approach that is considered as the starting point for building a model for the formation of foreign language competences of future primary school teachers, as well as formulating the principles of developing exercises for the formation of foreign language competences as one that comprehensively meets the tasks of the modern educational process. Obviously, future primary school teachers must possess the skills of speech activity at the system level, adhere to the main communicative features of speech culture; and also be able to integrate the theoretical and practical components of training in their pedagogical activities.

At the basis of the system approach in the formation of foreign language competences of future primary school teachers are complex self-organizing systems, where the following concepts are most often found: ultimate goal, unity, connectivity, modular construction, hierarchy, functionality, development, decentralization, uncertainty. The components of foreign language educational and cognitive activity as a component of the system approach to the formation of foreign language competences of future primary school teachers are the acquisition of foreign language knowledge, the development of foreign language skills and the development of foreign language skills of future primary school teachers.

Acquisition of foreign language knowledge is the ability to reproduce the learned lexical-grammatical material "at the level of individual units in the form in which it appeared (without any transformation) in the native language when it is perceived by a foreign language - receptive knowledge and in a foreign language when it is perceived by a native language - reproductive knowledge" [2, p. 134]. The development of foreign language skills involves the interconnected and conscious use of acquired knowledge in various types of language activities, namely: oral and written monologue speech with support for auxiliary means (questions, marks, notes), oral and written dialogic speech with support for language situations, cues), listening (with repeated listening and relying on aids), reading professionally-oriented texts with support on aids (glossary, terminological dictionary). The development of foreign language skills is the spontaneous and error-free use of acquired foreign language knowledge and skills in monologue and dialogic speech, while reading and working with the necessary documentation at a certain pace, without relying on auxiliary means, taking into account the assigned tasks, including those of a professional nature.

For the organization of foreign language educational and cognitive work at the level determined by the State standard for the training of future primary school teachers, as part of a practical reflection of the systematic approach in the formation of foreign language competences of future primary school teachers, the principles of developing lexical exercises based on professionally oriented texts and with the definition of lexical-grammatical material within the framework of professionally oriented subjects.

References:

1. Biryuk L.Ya. Formation of communicative competence of the future primary school teacher in the process of professional training (psychological and didactic aspect): training. study guide grade of primary education Glukhiv: Glukhiv state. Pedagogical University, 2008. 210 p.
2. Martynova R. Yu. General characteristics of the compression method of intensive teaching of foreign languages. Global challenges of pedagogical education in the university space: materials of the III International Congress (May 18-20, 2017). Odesa: Helvetica Publishing House, 2017. P. 546-547.
3. The main principles of the development of higher education in Ukraine in the context of the Bologna process: documents and materials 2003-2004 /ed. V.G. Flint. Ternopil: TDP, 2004. 147 p.
4. Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine of February 21, 2018 No. 87: State standard of primary education. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-> (date of application: 23/02/2023).

DEVELOPING FUTURE PE TEACHERS' CRITICAL THINKING SKILLS WHILE STUDYING ENGLISH

Iuliia BUDAS,

*Vinnitsia State Mykhailo Kotsiubynsky Pedagogical University
Vinnitsia, Ukraine*

Nowadays developing critical thinking is an integral part of any curriculum. Training prospective PE teachers' mind to think reflectively is regarded essential because in future students can often find themselves in situations when they have to meet challenges and take complicated decisions.

Being a common topic for numerous surveys, critical thinking is interpreted differently by researchers. Dealing with the investigations of PE students' critical thinking development, scientists [3;4;5] adhere to the opinion that critical thinking is necessary to make wise and insightful decisions. As Paul and Elder [2] stress, it can be regarded as the ability to control your thinking and be responsible for the consequences. This requires that students are introduced to thinking analyzing and assessing criteria, and use them to improve it. Another frequently referred to definition is the one by Michael Scriven & Richard Paul [5], presented at the 8th Annual International Conference on Critical Thinking and Education Reform in summer 1987. They define critical thinking as the reasoned process of intellectual deduction and assessment of accumulated information which guides them in their actions. Thus, critical thinking may be considered as the ability to evaluate the information and circumstances objectively before taking a decision, and be responsible for the consequences.

PE students will frequently face challenging tasks and fast-paced situations in their future profession. Quite often they will combine teaching PE with coaching which will surely create a number of problems, lead to stressful and grueling situations. Future PE students must be trained to deal with these situations, and their university course of English cannot be an exception. "The knowledge of the language is not a goal but also a way to succeed in growing into an expert in a person's field of interest. At the same time the ambition to become a well-educated specialist helps students learn English" [1]

While discussing different situation at English lessons, PE students can be introduced to challenging circumstances at PE lessons, trainings or real-life situations when they will have to analyze problems, evaluate possible consequences and make decisions quickly. Using problem-based learning, gaming, discussions, and simulations, teachers of English can motivate PE students to learn the language and simultaneously these activities will rack students' brains. Remembering real-life situations, discussing and reflecting on problem solutions future PE teachers will develop their foreign language proficiency but also their critical thinking will surely improve. Students may be asked to evaluate each other's health and physical conditions and therefore recommend suitable exercises for each other. Future PE teachers can research which activities are good for cardio or for strength training, simultaneously learning the vocabulary describing these activities. Avoiding injuries at PE lessons is another important topic to talk through. Ranking physical exercises from the most to the least traumatic, matching these exercises to suit pupils' age, problems and needs, measuring benefits, risks and outcomes can be exciting topics for future PE teachers to discuss which will make them consider the circumstances and evaluate people's needs.

Thus, university courses of English can contribute to future PE teachers' skills of critical thinking. This is possible if teachers of English are sensitive to students' needs, are keen to promote critical thinking in class, and use problem-based learning, simulation and other challenging activities.

References:

1. Budas I. Assessment of Foreign Language Proficiency in Problem-Based Learning European Humanities Studies: State and Society, 2016. № 4. P.71-81.
2. Paul R., & Elder L. A guide for educators to critical thinking competency standards: Standards, principles, performance, indicators, and outcomes with a critical thinking master rubric. 2005.
3. Dillon Beach CA: The Foundation for Critical Thinking. Vaseghi, Reza & Gholami, Reza & Barjesteh, Hamed. *Critical Thinking: An Influential Factor in Developing English Reading Comprehension Performance. Advances in Asian Social Science (AASS)*. 2012. 2. P. 401-410.
4. Charles Domfeh, Prince Kwamena Odoom Challenges Physical Education Teachers Encounter In Teaching Alongside Coaching Sports In Senior High Schools In The Central Region Of Ghana. *Journal of Education and Practice*. 2018. Vol.9, No.15. <https://core.ac.uk/download/pdf/234641665.pdf>
5. Michael Scriven & Richard Paul) the 8th Annual International Conference on Critical Thinking and Education Reform, 1987. <https://www.criticalthinking.org/pages/defining-critical-thinking/766>
6. Дмітренко Н. Є., Петрова А.І. Застосування проблемних ситуацій для формування іншомовної комунікативної компетентності у майбутніх учителів на заняттях з англійської мови. 2017. Режим доступу: <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/handle/787878787/1231>

FEATURES OF DEVELOPMENT OF FUTURE PRESCHOOL TEACHERS' FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCE

Olena BUZDUGAN

*South Ukrainian National Pedagogical University Named after K. D. Ushynsky,
Odesa, Ukraine*

In the conditions of globalization of international contacts, future teachers must be open to interaction with the outside world, which implies the acquisition of communicative competence in a foreign language, which is not only a means of communication, but also a tool for increasing ones' professional level. First of all, it is an opportunity to attend international conferences, exchange experience, and obtain professional information.

That is why at the current stage of the development of society and in the conditions of Ukraine's integration into the European space, the requirements for future specialists are increasing, which require not only a high level of knowledge and skills in their profession, but also mastery of a foreign language. Learning a foreign language becomes an integral component of education, and mastering the English language is not only an indicator of a person's high cultural level, but also a guarantee of their successful professional activity. In view of this, the problem of the formation of foreign language communicative competence of students of pedagogical specialties has become particularly relevant and has become the subject of a number of scientific studies.

The domestic researcher L. Morska notes that the increase in foreign contacts of our state, the activation of the processes of European and world integration significantly increases the importance of foreign languages in the education system, which is why in today's conditions the importance of effective teaching of foreign languages, the search for new, more advanced approaches and technologies for their learning is increasing, which would ensure the achievement of high results [2]. The similar opinion is expressed by N. Mykytenko in her writings, where it is claimed that foreign language communicative competence can increase the competitiveness of graduates in the labor market [3].

In the common European framework of reference for languages, communicative language competences are defined as those that provide a person with the ability to act using specific linguistic means. Communicative speech competence consists of such components as linguistic competence, sociolinguistic competence and pragmatic competence, and is realized in the performance of various types of speech activity (reception, production, interaction or mediation) [1]. There, the main directions of professional training of specialists are defined, which provide for the achievement by students of the non-language faculty of a sufficient level of foreign language communicative competence in the professional sphere of communication [1].

The result of the formation of foreign language communicative competence is the linguistic personality, which is a universal, general pedagogical category, which is characterized by such qualities as independence, the ability to build interaction and mutual understanding with communication partners, to be included in modern world processes of social development.

For students of non-language specialties, taking into account the small number of hours for learning a foreign language, the content of foreign language learning should be thematic and career oriented. Therefore, the formation of foreign language communicative competence of future preschool teachers, which involves the “overlay” of foreign language skills on the subject content in the field of preschool education, should not be carried out formally, but should be meaningfully aimed at achieving this goal.

Therefore, we highlight the following important features of the formation of foreign language communicative competence of future preschool teachers: students’ motivation to master the profession of an preschool teacher, which will enable them to orientate on gaining access to international sources of information through the means of a foreign language; increasing the share of practical work, which will be aimed at achieving foreign language communicative activity, and not at the formal transfer of knowledge; shifting the emphasis from the learning process to its results, which will make it possible to orient graduates to professional and personal readiness for employment and to realize the importance of mastering a foreign language for this.

Therefore, the formation of a high level of foreign language communicative competence of preschool teachers should be considered as a mandatory component of the general professional training of future preschool education specialists, since today’s society feels an urgent need for specialists who can quickly master new knowledge, understand the task as accurately as possible and be mobile in the world labor market. Foreign language communicative competence becomes a decisive factor in employment and career growth in the field of preschool education.

References:

1. Council of Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment. Council of Europe Publishing, Strasbourg. Europe. 2020, 278 p.
2. Morska L. Theoretical and methodological foundations of training future teachers of foreign languages for the use of information technologies in professional activities [Teoretyko-metodychni osnovy pidhotovky maibutnikh uchyteliv inozemnykh mov do vykorystannia informatsiinykh tekhnolohii u profesiinii diialnosti]. Author's abstract on PhD dissertation : Ternopil, 2008. 40 p. [in Ukrainian].
3. Mykytenko N. The phenomenon of foreign language professional competence of future specialists of non-philological specialties [Fenomen inshomovnoi profesiinoi kompetentnosti maibutnikh fakhivtsiv nefilolohichnykh spetsialnostei]. Training of social teachers and social workers in Ukraine in the context of the Bologna process: materials of the international scientific and practical conference. Chernivtsi: Ruta. 2007. 383 p. [in Ukrainian].

LINGUISTIC DIFFICULTIES AND THE WAYS TO OVERCOME THEM IN THE PROCESS OF THE SECOND FOREIGN LANGUAGE LEARNING IN THE CONDITIONS OF WAR

*Ganna DYSHEL,
South Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky,
Odesa, Ukraine*

The problem of identifying and overcoming linguistic difficulties occupies one of the prominent places in the process of learning any foreign language. However, it gained special importance during the war, when the forced emigration of the population had begun. Acquisition of knowledge of a new language occurs in the short term in the language environment. The focus of attention is on the: a) mastering spoken language; b) understanding listening. The attention should be paid to the trinity of concepts: «language», «speech» and «speech activity». The first is considered as a system of signs. The second is considered as their individual using in the process of forming and formulating opinion. The third is considered as a process of receiving and transmitting information, mediated by the language system and determined by the communication situation [1].

This article is aimed at identification of ways to overcome phonetic, grammatical, lexical difficulties in spoken language.

Phonetic difficulties. They include: unknown pronunciation of the words, reduction of the sounds, discrepancy between graphic and acoustic forms of words, length / shortness of sound, open /close syllable, the presence in a foreign language the phonemes which are not exist in the native language.

For example, the English sound [w] in some languages (German, Italian, and Polish) is transmitted by sound [v]. The same sound in other languages (French, Spanish, and Portuguese) has the pronunciation [w].

Overcoming the phonetics difficulties can be successfully solved due to: a) the existence of the language environment; b) the opportunities to use the knowledge of another foreign language.

The regular interaction with native speakers helps to overcome difficulties. The role of the teacher at this stage is: a) to present a single phonetic item; b) to form the skills of their use. This process must be conscious. Each phonetic phenomenon must be explained and compared with the similar one in the first foreign language. YouTube channels, social networks and mass media can serve as aids that allow you to get acquainted with the various articulatory and intonational speech patterns.

Grammatical difficulties include: unfamiliar grammatical phenomena, large number of clauses, substantiation, word –order, grammatical homonyms. For example, the different parts of speech can complicate the speech due to same form: sole (adj.) – soul (n.) – English; der See (lake) – die See (sea) – German; parley (infinitive) – (je) parlay (past tense) – French.

To overcome these difficulties, it is necessary to: a) enter each grammatical item (GI) separately and tell about it using rules as instructions; b) form the skills of using GI together with the previous material; c) develop the ability to use GI in speaking, listening, reading and writing.

Lexical difficulties are represented by unfamiliar words, homophones, paronyms, homonyms, phraseological expressions, polysemy, non –equivalent words etc.

Knowledge of one foreign language helps to learn any new words of another one. For example, there are many familiar words in the languages: garten (German) – garden (English); familie (German) – family (English). However, sometimes the same words may have quite another meaning: «gift» in English means «poison» in German. Therefore, to overcome lexical difficulties it is necessary to enter each new word/word combination/phraseological expression as a single item.

Meanwhile, the difficulty is that the focus of attention lies on the words not on the general context. To prevent this, it is necessary to: a) develop skills of using single lexeme; b) develop the ability to use them in connected speech. The aim is to understand information in spite of new words. It is possible due to its selection, filtration, and reflection; c) develop the forecasting skills. The aim is: understand the new material bases on what is already known.

This algorithm helps to use lexeme consciously, even if there are a lot of new words in the lesson.

Compositionally – semantic difficulties. The semantic structure of the text effects on listening. According to research, stories are the easiest for understanding. Descriptive and argumentative texts are more difficult. Therefore, the sentences in the text must have different lengths and informative saturation.

Nowadays, when the process of studying takes place in an intensive format, reading is not very important. It comes down to understanding: a) household information (names of housing, dishes, labor processes, etc.; b) service industry (utility, financial, legal services).

Stylistic difficulties. Style is considered as a socially conscious and internally united set of techniques of use, selection and combinations of the means of language communication, which is necessary for the realization of the speaker's speech goals. Functional style is divided into: scientific, journalistic, fiction, official – business style, colloquial styl.

Results of scientific researchers are showed that fiction is the most difficult for perception. The amount of data that listeners can reproduce after listening is 52 %; after listening scientific and journalistic texts is 74%. The texts of colloquial style are easier to understand. The percent of their reproduction is 84% .

This gives us information that for overcoming difficulties the sequence of text – presentation must be: the texts of colloquial style – journalistic – scientific – fiction. In our opinion, in the conditions of war, we should consider the modern requirements. So, up-to-date texts must be related to the spheres of health, jurisprudence, finance, studying, and service industry.

The suggested ways of overcoming linguistic difficulties, on the one hand, have theoretical and methodical basis, on the other hand, they are supported by the practice of learning and teaching a foreign language as a second one in the conditions of Russian aggression against Ukraine.

References:

1. Мартинова Р.Ю. Цілісна загально дидактична модель змісту навчання іноземних мов. Київ: Вища школа, 2004.

THE USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN ENGLISH LANGUAGE LEARNING

*Tetiana FEDYK,
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University,
Ukraine*

Artificial intelligence (AI) is insistently penetrating our daily lives. AI is already an integral part of the E-Commerce, marketing, FinTech, manufacturing, and automotive industries. It's high time to start implementing AI into foreign language learning and education as well. For many years, we've tried to modernize the learning process with AI language learning. There is a trend towards globalization in the world and the use of the English language as the language of international communication. As a result, there is the need of specialists in modern society who have a conceptual and categorical framework and terminology in accordance with professional activity. Thus, it can be assumed that the development of education, in particular the study of foreign languages, will become faster and more efficient with the usage of mobile and other modern technologies, in particular the technologies of artificial intelligence.

Artificial intelligence is the simulation of human intelligence processes by machines, especially computer systems. Specific applications of AI include expert systems, natural language processing, speech recognition and machine vision. [1]

Numerous studies confirm that the usage of AI makes it easy and convenient to learn a foreign language online thanks to foreign educational sites and applications such as Duolingo, Kahoot, Babble, Taboo.AI, Knowable. They are able to attract and calculate the time needed to master a foreign language. They are programmed in such a way that you can get real results, make learning enjoyable and increase the level of knowledge.

Let's have a look at some free AI tools that can be used in the classroom while studying English. At first we'll speak about apps which can be helpful at improving pronunciation. In this case we can use Google Assistant. Students can ask the assistant simple questions such as "What's the weather like in ...?", "How can we get to ...?" Students can take turns asking the virtual assistant questions following a question or model set by the teacher. Encourage them to take notes and at the end of the task, ask them to share their findings with the classmates [2].

Tools with integrated AI are not only useful for practicing student's pronunciation but also help to expand their vocabulary. Google Maps is a navigation, mapping app that offers satellite imagery. When teaching directions and how to get to places, try to make use of this popular app that is available on most mobile devices. After teaching the basic commands such as: turn right/left, cross the street, next to, go straight ahead, opposite to, etc. Organise students to work in pairs and make sure there's at least one person whose phone has Maps installed. The idea is to have students research how to go from their location to the places listed. Having the possibility to see the map, they will be more confident when telling their classmate how to get to the desired place [3].

One more useful app is Taboo.AI [4] which can be used both in practicing writing skills and expanding vocabulary. What is good about this app is that students can select a category of words or select "AI Mode" to let AI generate words based on custom topics and the level where they would like to practice. Students will be given 5 words and their task will be to communicate with the artificial intelligence and make it pronounce "Guess Words". However, they can't include taboo words in a hint. They start a conversation with the artificial intelligence and try to get it to say guessing words. The students should watch the timer, the longer they interact with the AI, the lower their score will be. Successfully make the AI say all 5 given words to win the game.

To develop communication skills students may be offered to use ChatGPT. This is an invaluable tool for learners hoping to improve their writing or general language skills, giving them a companion with whom they can chat any time and to whom they can ask questions about grammar or vocabulary as they arise.

AI technology tools combined with teacher guidance and creativity are a powerful means to encourage students' development in their language learning. There is a great amount of advantages from the usage of artificial intelligence in the form of apps, websites and other tools to help students remember difficult words, make a sentence, improve their writing and listening abilities, and learn other language skills.

References:

1. Электронный ресурс. – Режим доступа: <https://www.techtarget.com/searchenterpriseai/definition/AI-Artificial-Intelligence>
2. Электронный ресурс. – Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=wLa7myr7VC4>
3. Электронный ресурс. – Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=yPqJY4xDBF8>
4. Электронный ресурс. – Режим доступа: <https://taboo-ai.vercel.app/levels>

PERSUASIVE COMMUNICATION IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING

*Valerii KYRYLENKO,
Nelia KYRYLENKO,
Municipal Institution of Higher Education
«Vinnytsia Humanities and
Pedagogical College»,
Ukraine*

Learning a foreign language can be a challenging and intimidating experience for many students. As educators, it is our responsibility to create a supportive and engaging learning environment that fosters effective communication in the target language. One essential component of successful foreign language teaching is persuasive communication. Persuasive communication involves the use of language and strategies to influence or persuade others.

Persuasive communication is crucial in foreign language teaching because it helps to motivate and engage students. Persuasive communication can help to overcome psychological barrier and boost cognitive processes by creating a positive and supportive learning environment. By using persuasive strategies, teachers can build effective rapport with students, establish clear learning goals, and provide meaningful feedback that encourages progress [1].

Additionally, persuasive communication can to make language learning more relevant and meaningful to students. When teachers use persuasive strategies to connect the language to real communicative contexts and experiences, students are more likely to feel the value and relevance of what they are learning. This can be especially important for students who may not have a personal connection to the language or culture they are studying.

There are several practical strategies that foreign language teachers can use to incorporate persuasive communication into their classrooms. Here are a few examples:

- use positive reinforcement. Instead of focusing solely on correcting mistakes, try to provide positive feedback that reinforces what the student did correctly. This can help to build confidence and motivation.

- connect the language to real communicative contexts. Help students understand the relevance and importance of what they are learning. For example, use authentic materials like news articles or advertisements to illustrate how the language is used in context.

- incorporate persuasive language techniques like rhetorical questions, repetition, and emotional appeals to create a more engaging and memorable learning experience.

- foster a positive and supportive learning environment by encouraging collaboration, providing meaningful feedback, and creating opportunities for students to practice their language skills in low-pressure settings.

– help students understand what they are working towards by setting clear learning goals and providing regular feedback on their progress. This can help to keep students motivated and engaged throughout the learning process [2].

Incorporating persuasive communication into foreign language teaching can help to motivate and engage students, making language learning a more enjoyable and meaningful experience. By using practical strategies like positive reinforcement, connecting the language to real communicative contexts, using persuasive language, creating a supportive learning environment, and setting clear goals, teachers can help students develop their language skills and feel confident and competent in their ability to communicate in a foreign language.

Literature:

1. Кириленко В.В., Кириленко Н.М., Крижановський А.І. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій для формування комунікативної культури майбутнього вчителя. *International scientific-practical conference «Science, education, technology and society: new research and perspectives»*. 20 вересня 2022 р. Полтава. URL: <http://www.economics.in.ua/2022/09/20-1.html>.

2. Losyeva N.M., Kryzhanovskyi A.I., Kyrylenko N.M., Kyrylenko V.V., Information competence as a basis for students' self-realization: practical experience. *Information Technologies and Learning Tools*. 2021. №4(84). P.65-79. URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/3496>.

THE MAIN PHENOMENA OF CULTURAL APPROACH TO THE INTEGRATED TEACHING OF THE PROFESSIONAL ORIENTED ENGLISH OF FUTURE SOCIAL WORKERS

Kateryna MULYK,

*South Ukrainian National Pedagogical University
named after K.D. Ushynsky,
Odesa, Ukraine*

Culture is understood as the level of education, upbringing of people, as well as the level of mastery of some branch of knowledge or activity [1 p. 182]; a broader definition of culture is found - a complex of characteristics of intellectual and emotional features of society, which includes not only various arts, but also a way of life, basic rules of human existence, systems of values, traditions and beliefs.

«Culturology» is a humanitarian science that studies the internal regularities and structure of culture in its concrete-historical and regional-local manifestations; specific values, specific results of cultural activity in dynamics, forms of communication and mechanisms of cultural experience transmission [3, p. 317].

In special pedagogical literature, the concept of «pedagogical culture» was mentioned for the first time in the works of Sukhomlynskyi V. who defined it as an individual, personal characteristic related to both teaching and educational activities.

Palshkova I. defines the concepts of «pedagogical culture» and «professional culture» as a single phenomenon, namely as «professional and pedagogical culture» [2].

Let's consider the concepts of «language culture» and «speech culture». «Language culture» is interpreted as observance of established norms of pronunciation, word and form usage, and construction of phrases. The foundations of language culture are laid in the family, in preschool age, but systematic, organized language learning begins at school; «speech culture» is the observance of fixed language norms of oral and written literary language, as well as conscious, casual, purposeful, skillful use of language and expressive means depending on the purpose and circumstances of communication [1, p.182].

The implementation of the cultural approach in higher education is characterized by the following indicators: addressing the educational process to the personality of the student as the main subject of education; the organization of training not as a set of activities, but as an integral system of teacher-student interaction; implementation of education in the context of world and national culture; support of individuality, development of subjective properties of students; significant improvement of the pedagogical culture of teachers.

The cultural approach is essential for determining ways of integrated teaching of professionally oriented English language of future social workers. First, it focuses attention on the value-oriented content of cultural education, promotes the formation of global thinking of students and creates an intellectual base for their future professional activities. Secondly, the cultural approach allows addressing the problems of selecting cultural material, its structuring and developing the technology of expert assessment of the cultural content of educational literature.

References:

1. Гончаренко С.У. Український педагогічний енциклопедичний словник. Видання друге, доповнене й виправлене. Рівне: Волинські обереги, 2011. 552 с.
2. Пальшкова І.О. Педагогіка: професійно-педагогічна культура вчителя. Навчальний посібник. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2011. 192 с.
3. Філософський словник. За ред. В. І. Шинкарука. 2-е вид. і доп. Київ: Голов. ред. УРЕ, 1986. 800 с.

CONTENT AND LANGUAGE INTEGRATED LEARNING IN ESP

CLASS

*Olena PODZYGUN,
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University,
Ukraine*

Many higher education institutions have offered English for Specific Purposes (ESP) courses with a particular occupational focus to help students be successful in their academic disciplines and prepare them for work in their respective fields after graduation.

Over the last few decades, the methodological term CLIL (Content and Language Integrated Learning) has been widely used within the conceptions of

language education and professional education. The use of CLIL provides the potential for time saving in terms of language and content integration. Aside from this, it also offers a new dimension of thinking and deepening foreign language competences within non-linguistic subjects. The objective of ESP courses in higher education are to prepare students for their real professional life by developing communicative language skills [2].

The orientation and choice of a foreign language is influenced by the needs of markets, economies, cultures, and traditions etc. These needs feedback into newer forms of effective and modern forms of language teaching procedures and methods. CLIL is a dual-focused educational approach in which an additional language is used for the learning and teaching of both content and language. It can be viewed as one example of curricular integration. CLIL as an educational approach was developed in Europe and is, therefore, very strongly European-oriented. It is based on the assumption that foreign languages are best learnt by focusing in the classroom not so much on language but on the content which is transmitted [3].

The term CLIL has been used since the nineties in the 20th century, however the integrated teaching of language and subject (as a methodology of bilingual education) was realized earlier. Martín de Lama states that CLIL offers an interdisciplinary approach in teaching content through the language and by introducing scaffolding techniques it brings its fruits through language acquisition within content topics at the same time [4].

According to the European Commission the benefits of CLIL methodology are as follows:

- builds intercultural knowledge and understanding;
- develops intercultural communication skills;
- improves language competence and oral communication skills;
- develops multilingual interests and attitudes;
- provides opportunities to study content through different perspectives;
- allows learners more contact with the target language;
- does not require extra teaching hours;
- complements other subjects rather than competes with them;
- diversifies methods and forms of classroom practice;
- increases learners' motivation and confidence in both the language and the subject being taught [1].

Our attention is paid especially to the point which says that CLIL complements other subjects rather than competes with them, which is in concordance with our initial comments on “integrated teaching/learning”. The same is approved in the last point where it positively influences motivation as well as the content of the subject. As for drawbacks, CLIL should be perceived in objective reality and its implementation brings with it some challenges and problems.

The topic of CLIL implementation in ESP classes in higher educational institutions is relevant in today's multilingual world, especially the need for highly qualified and competent university graduates with opportunities to be experts in their future professional lives.

References:

1. European Commission. Accessed November 7, 2011. http://ec.europa.eu/languages/language-teaching/content-and-language-integrated-learning_en.htm.
2. Kovacikova, Elena. English for Specific Purposes in Higher Education through Content and Language Integrated Learning, 2020 <https://www.researchgate.net/publication/340528175>
3. Marsh, David. Diverse Contexts – Converging Goals. Clil in Europe, 2007.
4. Martín de Lama, Teresa. Making the match between content and foreign language: A case study on university students' opinions towards CLIL. In: Higher Learning Research Communications, 5(1), 29-46. 2015. <http://dx.doi.org/10.18870/hlrc.v5i1.232m>.

INQUIRY-BASED LANGUAGE LEARNING IN ENGLISH CLASSROOM

*Olena POP,
Nataliia ZARICHANSKA,
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University,
Ukraine*

Inquiry-based learning has become a popular approach to teaching in recent years, with its emphasis on student-centered, active learning. This approach can be particularly effective in language learning, where students need to engage with the language in authentic ways in order to develop proficiency.

Inquiry-based language learning (IBLL) is defined as a process of seeking truth, information, or knowledge by questioning [1, p. 4]. It is focused on practical students activity and encourages them to actively search for information. Inquiry-based language learning is learning through research and a way to increase student engagement in a particular activity through active independent work in finding answers to theoretical and practical questions.

Students involved in inquiry-based language learning are actively engaged in their own education. The starting point is the existing knowledge of the students, while the goal is to actively develop their knowledge, skills, and abilities by building a connection between their experience and information that arises from the investigation of new content. During the learning process, students develop critical thinking and problem-solving skills. The role of the teacher is to create an educational environment that encourages students to be as active as possible, with the teacher serving only as a mentor or instructor and providing assistance when needed.

According to B.C. Bruce and J. Davidson, the process of inquiry-based learning begins with the students' questions and observations, which serve as the starting point for their learning. They conduct investigations to find information related to the topic, using resources such as the Internet, textbooks, and asking others. This process helps them create a map of the topic and gain a comprehensive understanding of it. They then use this knowledge to create something related to the topic, such as a project or presentation. During this stage, they explain their ideas.

The complete product is shared with the teacher and peers, who provide feedback and suggestions for improvement. This feedback is used in a discussion to evaluate the strengths and weaknesses of the product, and to identify areas for further development.

Finally, the students reflect on the entire process and evaluate their learning. Through this process, the students become active participants in their own learning, gaining a deeper understanding of the topic. Bruce and Davidson Inquiry Cycle is shown in the figure below [4].

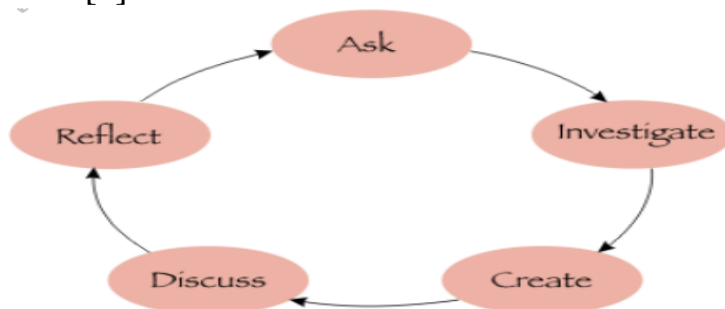

Fig. 1 Bruce and Davidson Inquiry Cycle [4]

To enhance the effectiveness of inquiry-based learning, there are several activities that can be employed to support its goals. Friesen and Scott suggest several of these activities, such as scaffolding, formative assessment, powerful, critical, and essential questions, and through line questioning [2].

The inquiry-based method is advantageous in English teaching and learning activities as it aids in enhancing vocabulary proficiency, explaining grammar structures, facilitating students in negotiating meaning, and incorporating cultural significance [3, p. 1238].

The concept of IBLL suggests that students should ask questions rather than simply listen and repeat predetermined answers. In today's world, students require more than just the ability to memorize and regurgitate facts; they must be able to apply information. While the teacher can provide guidance in the classroom, they are unable to do so outside of it, necessitating that students continue their pursuit of knowledge throughout their lives. Rather than being passive recipients of knowledge, students are taught to be active seekers of knowledge.

References:

1. Fauziati E. *Methods of Teaching English as a Foreign Language (TEFL): Traditional Method, Designer Methods, Communicative Methods, Scientific Approach*. Surakarta: Era Pustaka Utama, 2014. 232 p.
2. Friesen S., Scott D. *Inquiry-based learning: A review of the research literature*. Alberta Ministry of Education. URL: <https://galileo.org/focus-on-inquiry-lit-review.pdf>
3. Lee H.Y. *Inquiry-based teaching in second and foreign language pedagogy*. *Journal of Language Teaching and Research*, 2014. 5(6), P. 1236-1244. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/158318935.pdf>

ACUTE VECTORS OF MODERN LINGUISTICS AND METHODS OF FOREIGN LANGUAGES TEACHING: REVIEW AND CHALLENGES

Oleksandra POPOVA,

*South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky,
Odesa, Ukraine*

Nowadays, scientific and practical conferences are an effective form of organisation of scientific activity which allows researchers to present their developments and discoveries to the scientific community as well as discuss them.

The initiated conference (The IV International Scientific and Practical Conference “Urgent Problems of Modern Linguistics and Methods of Foreign Languages Teaching”) involves consideration of topical issues of linguistics and professional education in European and Eastern formats, taking into account innovations and the current situation in Ukraine. Ukraine's active integration into the European and Asian space international relations contributes to the exchange of leading experience between the countries in the fields of science and education.

Under these complicated conditions, it is expedient to mention that Odesa is a multicultural city which has a rich cultural background. The Odesans are known to be open-hearted people who honour their traditions and respect other people’s cultural heritage. Therefore, the topics under focus are of great use for all of us – for university staff, master course students and postgraduates; it widens our educational and cultural horizon and, no doubt, contribute to the development of scientific research vectors initiated by both the academic staff and students.

The topics to be covered are of significant value:

- The “*Morym Olym Programme*” and the Challenges to be expected within the current crisis situation (Prof. Nitza Davidovitch, the city of Ariel, Israel).
- Fundamental issues on *contemporary pedagogy practised in India* (Dr. Renu Yadav, the city of Haryana, India).
- *The development of critical thinking via English language lessons* (Prof. O. Khalabuzar, the city of Berdiansk, Ukraine).
- *The replenishment of modern English vocabulary: military neologisms* (Prof. A. Yumrukuz, the city of Odesa, Ukraine).
- *Sanqu as a genre of classical Chinese poetry* (V. Nademyanov, the city of Odesa, Ukraine).
- *A literary masterpiece of Chinese literature “Dream in the Red Chamber”* (Prof. E. Stryha Eleonora, the city of Odesa, Ukraine).

The topics under consideration will contribute to the development of scientific research vectors initiated by both the domestic and foreign academic staff and students.

Beyond any dispute, it is of great importance for us to keep to sustainable academic development, to share experience and to contribute to intercultural communication.

PROSPECTS FOR GERMANIC LANGUAGES' STUDY

CHILD-ORIENTED METAPHORS IN POSTMODERN FAIRY TALES OF THE BRITISH TRADITION (A CASE STUDY OF R. DAHL'S NARRATIVES)

*Mariia ANDRIEIEVA,
Kherson State University,
Ukraine*

The study of metaphors and similes has been relevant at all ages. The term “metaphor” and its first definition were introduced into science by Aristotle. Metaphors were studied by foreign and domestic scientists, such as G. Fauconnier and M. B. Turner [6], G. Lakoff and M. Johnson [7], L. I. Matsko [1], A. O. Tsapiv [2].

A metaphor is a specific kind of trope that relies on the figurative use of words and phrases. It is believed to be the most common and universal trope [1, p. 327]. They are frequently used by authors of fictional narratives to appeal to the reader's imagination and convey one image with the help of another one previously known to the reader. Metaphors found in literary texts for children, especially that of a postmodern era, are of particular interest. In this context, we use the term “child-oriented metaphor” [2, p. 108].

Literary fairy tales of the British tradition hold a prominent position among the most beloved and popular texts for children in the world. Such fairy tales as “Alice's Adventures in Wonderland” by L. Carroll [5], “Peter Pan” by J. M. Barrie [4], “Winnie-the-Pooh” by A. A. Milne [8], “Mary Poppins” by P. L. Travers [9] have been an important element of childhood not only in English language countries but all over the world for a long time. One of the most well-known postmodern British storytellers is Roald Dahl. More than 300 million of his books have been sold so far, and a new book by the author is sold every 2.5 seconds [3]. Many famous actors have starred in film adaptations of his fairy tales (e. g., Johnny Depp as Willy Wonka in “Charlie and the Chocolate Factory” (2005), Danny DeVito as Harry Wormwood in “Matilda” (1996), Anne Hathaway as the Grand High Witch in “The Witches” (2020) and Emma Thompson as Miss Trunchbull in “Matilda the Musical” (2022)).

One of the reasons for the popularity of R. Dahl's fiction for children is the language used in his texts. It is a simple but effective tool for appealing to children's imagination. Moreover, his tone is conventional and funny, and a child can be easily attracted to it. A distinctive feature of R. Dahl's fairy narratives for children is the play on words. That can be seen, for example, in the names of sweets from Willy Wonka's factory [10] and various nominations from the BFG world [12].

R. Dahl uses child-oriented metaphors to spur the imagination of his readers, to make them active participants of the story, and to increase their empathy for the characters. In the fairy tale “Witches” he uses the metaphor “*My blood turned to ice*” [13, p. 57] implying that the little boy was suddenly astonished and terrified when he realized that he was alone in a room full of witches. It refers to the well-known

metaphor “to make one’s blood run cold”. R. Dahl adapts it for his child readers to intensify the tremendous feelings of the main character.

A metaphor “It was like some monstrous bullet coming at them and it came so fast nobody had time to even cry out” [11, p. 67] describes a Knid, a representative of an alien race, that wants to destroy the Earth in the fairy tale “Charlie and the Big Glass Elevator”. Representing Knids in terms of bullets shows child readers that mankind is in mortal danger that only the main hero Charlie could prevent.

Child-oriented metaphors in R. Dahl’s fairy tales are aimed at evoking a certain reaction in the reader. For example, a simile “He jumped as though someone had stuck a hatpin deep into his bottom” [13, p. 97] is intended to make his audience laugh. And the line “How long could we allow this beast to gorge and guzzle, feed and feast?” [10, p. 93] from Oompa Loompas’ song is meant to make children disgusted with Augustus Gloop’s gluttony and arbitrariness.

Conclusions. R. Dahl’s fairy tales have been extremely popular among readers from all over the world for many years. We see the reason for this in his special style of writing that is pleasant and easy to understand for a child reader. One of the peculiar features of R. Dahl’s narratives is an application of child-oriented metaphors. This special kind of a metaphor introduces children to unknown things, phenomena and feelings with the help of those familiar to them in real life. Child-oriented metaphors in R. Dahl’s narratives are used to develop the readers’ imagination, to relate them to the main characters, and to evoke different emotions that are essential for the particular parts of the author’s text.

The prospects for further research lie in a comparative analysis of child-oriented metaphors in narratives for children written by different authors of the British tradition.

References:

1. Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько О. М. Стилiстика української мови : підручник / ред. Л. І. Мацько. Київ : Вища школа, 2003. 462 с.
2. Цапів А. О. Поетика простоти у художніх текстах для дітей. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*. 2019. Т. 30 (69), № 1 Ч. 1. С. 106–110.
3. About Roald Dahl. URL : <https://www.roalddahl.com/about/> (date of access: 03.03.2023).
4. Barrie J. M. Peter Pan. Ware: Wordsworth Editions, 2021. 240 p.
5. Carroll L. Alice’s Adventures in Wonderland. Ware: Wordsworth Editions, 2021. 272 p.
6. Fauconnier G., Turner M. B. Rethinking Metaphor. New York : Cambridge University Press, 2008. 32 p.
7. Lakoff G., Johnson M. Metaphors We Live By. Chicago: University of Chicago Press, 2008. 193 p.
8. Milne A. A. Winnie-the-Pooh. Copenhagen: Egmont Books, 2022. 160 p.
9. Travers P. L. Mary Poppins. New York: Harper Collins Children’s Books, 2010. 768 p.

Illustratory sources:

10. Dahl R. Charlie and the Chocolate Factory. New York : Puffin books, 2016. 208 p.
11. Dahl R. Charlie and the Great Glass Elevator. New York : Puffin books, 2016. 208 p.
12. Dahl R. The BFG. New York : Puffin books, 2016. 224 p.
13. Dahl R. The Witches. New York : Puffin books, 2016. 224 p.

REPLENISHMENT OF MODERN ENGLISH VOCABULARY: MILITARY NEOLOGISMS

*Anastasiia YUMRUKUZ,
South-Ukrainian National Pedagogical
University named after K. D. Ushynsky,
Odesa, Ukraine*

Military science and technology are changing rapidly, therefore there is a need to be in the course of all the latest changes while translating military-political texts. New objects of modern reality are being formed with a certain name presented in the texts.

Neologisms as part of the language of military-political discourse were formed as a result of terminology changes.

The causes of new terms formation could be explained by the

- lexical,
- morphological and
- semantic factors.

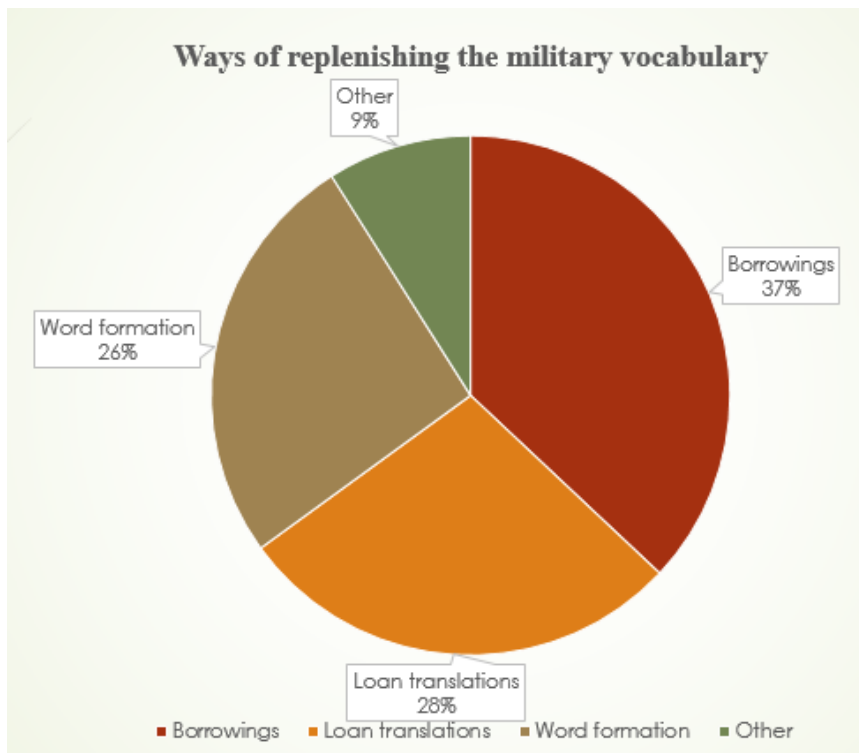
The terminological base enhancement requires the terminology unification; however, the work with changes codification in the terminological pattern of military-political discourses lags behind practice and requires military translators' experience.

The aim of this project was to determine the ways of forming military neologisms in the contemporary English language. To do so, 528 neologisms of the military sphere, functioning in mass media and Internet communication within the period of the armed struggle in Ukraine, starting from 2014 up to 2022 were randomly selected.

The vast majority of such units are an effective tool of information warfare, as they are stylistically marked. They are the creative formations and serve to express the intentions of the author: to give an assessment to certain persons and phenomena, to express an attitude towards them, to clarify the role and place of a phenomenon, event or person in the life of the country and the world community.

The main sources of replenishment of the new military vocabulary being analyzed in the paper are the following:

- word formation,
- new borrowings and
- the actualized words.

Pic. 1. Ways of replenishing the military vocabulary of the modern English language

Let us consider below some examples.

- Pure borrowings:

At dawn the soldiers of the State Border Guard Service of Ukraine noticed a 'moped' that Russians had launched from Crimea.

The so-called 'banderovtsy' have occupied the city

- Translation loans:

Britain warns Russia against escalating the war in Ukraine after false 'dirty bomb' claim.

*Ukrainian soldiers call them "'waiters,'" people who refuse to be evacuated and are holding out in their homes in anticipation of a Russian takeover of their region
Zelensky came to Volyn, where he met with 'border guards.'*

- Word Formation:

A \$325 million package includes ammunition for HIMARS rocket systems, artillery rounds, 'anti-armor weapon systems' and 'antitank mines.'

The new U.S. aid package includes more than nine million rounds of 'small-arms munitions.'

Mr. Biden was hardly the only one to assume that Mr. Zelensky might not survive the Russian 'onslaught,' given the target the Kremlin had put on his back

While Mr. Biden shares Mr. Zelensky's goal of driving out Russian invaders, he worries about provoking President Vladimir V. Putin into escalating the war beyond Ukraine's borders or into a nuclear conflict.

Thus, it can be maintained that English military vocabulary is actively developing and employing various ways of the system replenishment.

КЛАСИЧНИЙ КИТАЙСЬКИЙ РОМАН ЦАО СЮЕЦІНЯ «СОН У ЧЕРВОНОМУ ТЕРЕМІ» ТА ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ

*Елеонора СТРИГА,
Софія ДАНИЛЕНКО,*

*Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського,
Одеса, Україна*

«Сон у Червоному теремі» – один із найвідоміших китайських романів, написаних Цао Сюецінем у вісімнадцятому столітті. У романі описується життя дівчини та хлопця, які живуть в забороненому місті імператорського двору за часів правління династії Цинь. Роман став справжньою класикою китайської літератури і до сих пір залишається популярним серед читачів по всьому світу. У романі розглядається багато тем, включаючи культуру, релігію, традиції, місто жінки та чоловіка в китайському суспільстві.

Роман «Сон у червоному теремі» відрізняється своєю багатотою символікою, яка має глибокий культурний та релігійний контекст. Червоний терем – це місце, де живуть жінки, і воно символізує життя та кохання. Тоді як білий терем, де живуть чоловіки, символізує владу та політику. Цей символізм показує, як головні герої роману жертвують своїми почуттями заради своїх обов'язків та відповідальності у державних справах [2].

Головна героїня роману Бао Юй – це образ ідеальної жінки, яка поєднує в собі красу, розум та тонкість душі. Вона виділяється з багатьох жінок в імператорському дворі своїми духовними якостями та інтелектом, і знаходить справжню любов в обличчі свого колишнього нареченого Бао Цая. Однак її доля порушується, коли вона змушена вийти заміж за іншу людину, щоб виконати свої обов'язки перед своєю сім'єю.

Роман досліджує тему патріархату та поділу класів у китайському суспільстві. В імператорському дворі жінки були підпорядковані чоловікам і мали мало можливостей самовираження. Бао Юй і Бао Цай були змушені жертвувати своїми почуттями через суспільні норми і традиції, які забороняли їм бути разом [2].

Крім того, у романі «Сон у червоному теремі» можна помітити вплив конфуціанської філософії на китайське суспільство. Герої роману вірять у важливість родинних зв'язків, поваги до старших та підкорення певним

соціальним нормам. Також у романі присутні традиційні символи та обряди, такі як весільні церемонії та обряди, пов'язані зі смертю [4].

У творі можна побачити і порівняти дві різні культури – традиційну китайську та європейську. Герої роману перебувають у контакті з європейцями, які представляють іншу культуру та світогляд. Це дає змогу досліджувати тему культурної взаємодії та розуміння між різними народами.

Одним із цікавих аспектів роману є використання сновидінь. Сновидіння в романі становлять важливу складову частину дії. Вони допомагають розкрити внутрішній світ героїв, їхні почуття та бажання, а також показати їхні стосунки з божественним світом [4].

Роман містить важливі філософські думки та ідеї, які є важливими для китайської культури. Наприклад, поняття «жадібності», «самовдосконалення», «природи» та «переродження» – це тільки декілька з тих концепцій, які досліджує роман. Ці філософські поняття стали основою для багатьох китайських традицій та мистецтв [1].

Отже, «Сон у червоному теремі» вражає своєю прекрасною мовою та віртуозним використанням літературних засобів. Цао Сюецінь детально описує пейзажі, портрети героїв, їхні думки та почуття, що створює живописну картину життя в китайському суспільстві 18-ого століття. Роман досліджує важливі теми, такі як кохання, традиції, соціальні норми, культурна взаємодія та божественний світ. Він є одним з найвидатніших творів китайської літератури, що продовжує зацікавлювати читачів по всьому світу.

Література:

1. 曹雪芹与《红楼梦》 . Цао Сюецінь та «Сон у червоному теремі». URL: <https://www.honglouloumings.cn/honglouloumeng/13/honglouloumeng7017.htm>
2. 红楼梦反映了封建社会的什么问题? Які проблеми відображає «Сон у червоному теремі» у феодалному суспільстві? URL: <https://zhidao.baidu.com/question/421339069.html>
3. 《红楼梦》在中国文学史上的地位. Місце «Мрії про червоні особняки» в історії китайської літератури. URL: <https://zhidao.baidu.com/question/571763752.html>
4. 概括红楼梦的情节和主旨. Коротко викладемо сюжет і основну тему «Мрії про червоному особняку» URL: <https://jingyan.baidu.com/article/b0b63dbf0a58da0b49307067.html>

СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОМАНУ У ЧЕН'ЄНЯ «ПОДОРОЖ НА ЗАХІД»

*Елеонора СТРИГА,
Юлія КУДЛАЙ,
Південноукраїнський
національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського,
Одеса, Україна*

«Подорож на Захід» – це великий художній твір на китайською мовою, написаний імовірно У Чен'єнем у XVI столітті та описує паломництво з Китаю до Індії буддистського ченця та її надприродних учнів.

Назвавши свою працю «Да Тан сі юй цзі» Сюань-цзан включив його в жанр китайської літератури під назвою цзі – паломницькі записки – особливий літературний жанр, що виник на основі конфуціанських географічних трактатів, що запозичив його форму, однак отримав дещо інше в порівнянні зі своїм джерелом, зміст та ціннісні орієнтири.

Роман «Подорож на Захід» став початком жанру фантастичної або героїко-фантастичної епопеї. Витвір мистецтва У Чен'єня «Подорож на Захід» черпає свій матеріал з народних казок і міфів, але структурує його в оповідання одночасно глибоке і блискуче. Коли автору виповнилося 30 років, він уже зібрав численні перекази і збирався приступити до творчості, через 20 років написав перші частини «Подорожі на Захід», але згодом завершив створення свого витвору [2].

Текст «Да Тан сі юй цзи» спочатку був призначений для імператора і подальшого поширення в освіченому середовищі Танського Китаю, він написаний багатомовною, зі збереженням традицій придворних історіографів, у створенні подібних за тематикою текстів.

Структурно твір складається з низки дотепних епізодів, в яких прозора буддистська алегорія нашаровується на канву крутійського роману.

«Подорож на Захід» використовує ідеї та концепції трьох основних релігійних шкіл: неоконфуціанство, даосизм та буддизм, що робить твір ще більш цікавим та наповненим [3].

«Подорож на Захід» – це історія духовного перетворення. Назва роману часом перекладається як «Король мавп», наприклад, французькі чи англійські варіанти перекладу. Подальше знайомство з текстом дедалі вказує на очевидне прагнення автора максимально повно і неупереджено дати характеристику всьому побаченому і почутому, що також стало результатом історичного контексту, в якому знаходився Сюань-цзан у процесі створення «Да Тан сі юй цзи».

Творіння У Чен'єня «Подорож на Захід» ґрунтується на народних легендах про подорож ченця Сюань Цзана в Індію. Текст трактується і як буддистське наставляння, і як символічне відбиття народної боротьби, і як чарівна казка, і як

роман про пошуки істини, роман є знаковим для китайської літератури й культури в цілому [2].

Праця «Да Тан сі юй цзі» є свого роду довідником з історії, географії, етнопсихології та економіки ряду країн, які відвідав головний герой твору Сюань-цзан, адже складається з дванадцяти цзюаней (сувоїв або книг) і строго структурований: кожен цзюань у свою чергу складається з кількох частин, кожна з яких присвячена конкретній історико-географічній місцевості.

«Подорож на Захід» – це історія душі, що шукає істину та порятунок, пошук чого веде через випробування, спокуси та внутрішні конфлікти, але в той час ж час гармонізує особистість людини, зміцнює її в милосерді та мужності, і в зрештою веде до самосвідомості та безсмертя.

Текст є складним у стилістичному відношенні: історична основа обростає тут найфантастичнішими пригодами, фольклорний оповідальний початок поєднується з авторським, народні слова – з високим літературним складом, проза перемежується численними віршованими вставками. Подорож – специфічний жанр, який використовувався переважно в стародавній літературі (до середині ХІХ ст.) й сюжетно базувався виключно на переміщенні персонажа в просторі й часі [1].

Роман «Подорож на Захід», завоювавши любов читачів усього світу, зробив величезний вплив на такі галузі мистецтва, як театр і кіно. Численні постановки, створені за мотивами твору, удостоєні престижних міжнародних премій. «Да Тан Сі юй цзи» можна назвати шедевром свого часу, що вразив сучасників Сюань Цзая, пам'яткою, яка і на сьогоднішній день займає, мабуть, перше місце серед подібних текстів. Крім того, своєрідність цього тексту, що знайшла вираження в першу чергу в його структурі, розкриває головного героя як дивовижну особистість, яка органічно поєднала в собі як рідну китайську, так і надбану індійську традиції.

Література:

1. Волков А. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Чернівці : Золоті литаври, 2001. С. 419. 634 с.
2. Рубель В. А. Історія середньовічного Сходу: Підручник. Київ: Либідь, 2002. 733 с.
3. Hazra K.L. Buddhism in India as Described by the Chinese Pilgrims A.D. New-Delhi, 1983. p. 399-689.

ПІСЕННА ЛІРИКА САНЬЦЮЙ

Елеонора СТРИГА,

Владислав НАДЕМ'ЯНОВ,

Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського,
Одеса, Україна

Саньцюй – це ліричний жанр у китайській літературі, який часто відносять до династії Юань. Зародився в Китаї під час династії Юань. Цей жанр був

створений для відображення невдоволення з боку зневажених і відчужених інтелектуалів, які не мали доступу до центрів влади. Він включає в себе пісні, в яких прописана тонко завуальована критика тогочасних справ. На саньцюй вплинула лінгвістика народного або напів'язичеського класичного китайського твору.

Щодо форми, то вона мало відрізняється від поетичних цюй з драм цзацзюй. Саньцюй писалися на заздалегідь відомі мелодії, малюнок яких визначав строфіку і кількість складів у рядку, хоча допускалася і кілька «додаткових» складів. Суворим правилам підпорядковувалося чергування музичних тонів, властивих китайській мові [1]. Існували два головні різновиди саньцюй: окремі пісні (сяолін) та цикли (саньтао), об'єднані настроєм, темою, музичною тональністю. Оскільки саньцюй виникли з народних мелодій, то вони відійшли від фольклорної основи та увібрали прийоми та тематику ци. Обсяг їх тем дуже звичайний – природа, любов, розлука, спогади, але у межах автори домагалися часом тонких художніх ефектів [2].

Жанру саньцюй вдалося просунути за рахунок історіографічних засобів до сучасного канону традиційної китайської літератури, відрізняючись від багатьох інших усно пов'язаних жанрів середнього та пізнього часу імперії. Пісні саньцюй мали широку аудиторію, що охоплювала різні соціальні групи, включаючи еліти та простий народ. Ці пісні дозволяли перетинати соціальні, літературні, релігійні, політичні та історіографічні межі, що забезпечувало їхню популярність. Вони мають тісний зв'язок із театральними техніками та життям театральних професіоналів і драматургів.

Саньцюй був популярним впродовж всієї історії китайської літератури і слугував засобом комунікації в різних громадських середовищах. Пісні саньцюй задовольняли смаки та світосприйняття міського населення, а відтак одні були наближеними до повсякденної мови та життєвих уявлень широких верств міського населення, тоді як інші тяжіли до традиційної культури, до тематики і стилю ци. На даний час є важливою частиною китайської літератури і використовується для передачі історії та культури Китаю.

Література:

1. Zhang, Yanshuo. Sanqu: An Introduction to Classical Chinese Poetry. 三曲：古代中國詩歌簡介. Beijing: China Publishing Group Corporation, 2018. 200 p.
2. Qian, Zhenchao. Sanqu Poetry in the Yuan Dynasty. 元代的散曲詩歌. Journal of Chinese Literature and History, 2019. 50(2). Pp. 25-36.

СВІТ ОБРАЗІВ ЮАНСЬКОЇ ДРАМИ

*Елеонора СТРИГА,
Анна СИЧУК,*

*Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського,
Одеса, Україна*

Одним з ключовий надбань літератури доби Юань є юанська (друга назва – традиційна китайська) драма. Юанська драма є своєрідним літературним відображенням свого часу, адже сюжет, герої, тематика п'єс створювали під впливом культурних, політичних та суспільних події того часу. Особливу увагу слід приділити героям, що фігурують у творах. В основі образів п'єс цього жанру лежать усі існуючі у той період верстви суспільства: імператори, генерали, чиновники, придворні красуні, дрібні торговці, слуги, рибалки, селяни, гетери. Саме через сильний зв'язок з тогочасними реаліями китаєзнавці високо оцінюють значущість юанської драми на шляху вивчення китайської літератури та культури загалом.

Юанську драму також називають «традиційна китайська драма» та «цзадзюй». Цзадзюй (з кит. – «змішані уявлення»). Із плином часу, жанр розвинувся у зрілу чотириактну драматичну форму, в якій пісні чергуються з діалогами. Герої юанських драм персоніфікують узагальнені морально-оціальні категорії, але зустрічаються також спроби індивідуалізації та психологізації образів. Фінали переважно були позитивними. Відомі назви понад 700 творів, але до нас дійшло тільки 160 з них. Також було встановлено авторство 100 п'єс. Жанрове розмаїття юанської драми включає у себе: історичні трагедії і драми (наприклад, «Дош у платанах» Бо Пу), соціальні та побутові драми і комедії, п'єси про повстанців і про розслідування злочинів («Образа Доу Е» Ёуань Ханьцина), любовні комедії («Західний флігель» Ван Шифу), драми на даоські та буддиські сюжети («Скажений Жень» Ма Чжіюаня) й п'єси-казки («Лю І передає листа» Шан Чжунсяня). Крім цього, китайський науковець Чжу Цюань представив класифікацію юанської драми на тематичні групи: про святих небожителів, про відлюдницьке життя та насолоду дао, про чиновників, про відданих сановників, про вірність обов'язку та чесності, про те, як засуджують зрадників, про вигнаних вельмож, про сутички на мечях, про вітри, сніги та луну, про горе та радість, про веселі доми, про добрих та злих божеств.

Перед аналізом героїв Юанської драми, потрібно дати визначення терміну «художній образ». У літературознавчому словнику надається наступне визначення: художній образ – це особлива форма естетичного освоєння світу, створення художніми засобами узагальненої картини дійсності або переживань, утілених у формі конкретного явища. [1, с. 58]. Художні образи поділяють на такі категорії: символічні; за характером – трагічні та комічні; за місцем у творі – головні, другорядні, епізодичні; за ставленням автора – позитивні, негативні; за способом творення – зорові, слухові, дотикові, смакові, запахові; за предметом змалювання – образи-персонажі, образи-пейзажі, образи-речі, образи-емоції,

образи-поняття; за типом співвідношення між чуттєвим образом та його ідеєю – автологічні і металогічні [2, с. 203-209].

Кожен різновид юанської драми має свої художні образи та їхні певні особливості. Розглянути їх в історичних драмах можна на прикладі п'єси «Дош у платанах» Бо Пу та «З одним мечем на бенкет» Гуань Ханьціна. Загалом, такі драми завжди мають героїв, які уособлюють реальних історичних та політичних діячів того часу. Також письменники давали героям китайські імена та переносили дійство в далеке минуле, аби відвід себе підозри монгольських правителів, що тоді були у владі.

Суспільно-побутові п'єси. На прикладі твору невідомого автора «Вбити собаку, щоб наставити чоловіка на добрий розум» можна зробити висновок, що у суспільно-побутових юанських драмах фігурує велика кількість звичайних жителів тогочасного міста: купців, співачок, майстрів, гультяїв та звичайних робочих. Антагоністами в таких виставах постають зазвичай феодалі, чиновники та інші представники багатих верств суспільства, які викривають людські вади.

Проаналізувавши драму «Осінь в Ханьському палаці» Ма Чжиюаня та «Дош у платанах» Бо Пу, можна побачити, що в творах найчастіше змальовується нещасне кохання. Також велику роль грає образ жінки, якій властива жертівність, яскравість та покірність. Ці якості були одними з ключових в уявленні про жінку у тогочасному суспільстві.

Судові драми. Аналізувати образи в цих творах можна на прикладі п'єси Гуань Ханьціна «Образа Доу Е». Можна сказати, що в таких виставах образи ділилися на «чорне та біле», адже засудження зла, у судових драмах – це «вирок», набуває надважливого сюжетного значення. Правосуддя може здійснювати як і реальний персонаж, так і дух померлої від несправедливості людини. Завершенням твору найчастіше є винесення судового вердикту. У ролі вершителя правосуддя часто виступає Бао Чжен – реально існуючий раніше, але ідеалізований сановник XI ст.

Драми на релігійну тематику. Доба Юань стала періодом зростання інтересу до буддиського вчення. Саме воно, разом з конфуціанством та даосизмом, мало найбільший вплив на художні образи драм на цю тематику. Дуже популярним образом є образ звичайної людини, що живе у світі та не уявляє, що насправді вона не простий смертний, а втілення якогось небожителя, який був засланий на землю, для того, щоб спокутувати свої гріхи. Вона повинна віднайти свою «істинну природу», але для цього потрібно познати віру та відмовитись від усіх спокус. Це виявляється дуже складним для людини, тому її наставник змушений використовувати допомогу чудес та магії, щоб залякати та напоумити цю людину. Твори юанської драми насичені різноманітними образами, кожен з яких має своє значення, походження та репрезентує певні особливості або видатних діячів тих часів. Аналіз та розуміння цих образів допомагає глибше розуміти китайську культуру та суспільство означеного періоду.

Література:

1. Зарубіжна література : словник. Укладач І. Д. Давидченко. Харків ФОП. Філімянов С.Ф. 2019. 72 с.
2. Щербаков Я. І. Особливості буддійської символіки та мотивів у драматургії доби Юань (1271-1368). *Вісник Львівського університету. Серія філологічна*. 2011. № 54. С. 203–209.

САТИРА ЯК ОСНОВНИЙ ХУДОЖНИЙ ЗАСІБ У РОМАНІ «НЕОФІЦІЙНА ІСТОРІЯ КОНФУЦІАНЦІВ»

*Елеонора СТРИГА,
Катерина СКОРОБОГАТЬКО,
Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського,
Одеса, Україна*

Роман У Цзінцзи «Неофіційна історія конфуціанців» написаний у 18 сторіччі, в той час у Китаї наряду з витонченою прозою, яка найчастіше була безсюжетною та написаною архаїчною мовою існувала так звана низька проза, провідним жанром якої був роман, до цього жанру й відноситься «Неофіційна історія конфуціанців».

Цікавим є факт, що на відміну від творів, які створювалися в епоху написання роману, він не пов'язаний ні з історією, ні з народними віруваннями, ні з буддійською доктриною. Його герої це звичайні люди, які не мають ні статусу, ні регалій, а дію роману взагалі приписали до епохи правління династії Мін у період з 1487 по 1595, хоча насправді події відбувалися за часів життя самого автора, тобто У Цзінцзи.

Уесь роман умовно можна поділити на 3 частини перша глава, яка є так званим прологом не увійшла ні в одну з них. У пролозі сформульована тема та ідея всього роману, він разом з епілогом обрамлюють роман та дають змогу зрозуміти схему сього твору та змогу зрозуміти та змодельовати різні типи людей в бюрократичному суспільстві.

Перша частина складається з 2-30 голів та розповідає нам про людей, яким кортить зробити кар'єру та «створити власне ім'я». Кажучи про персонажів, то в цій часині їх фігурує велика кількість, і всі вони не схожі один на одного. Серед них є і вчені, які не знають що таке плагіат та намагаються вдати рукописи, які помилково потрапили до них у руки під своїм ім'ям. Дрібні та жорстокі чиновники, багаті купці, крадії та шахраї [1].

Друга частина містить в собі 31- 37 главу, та є набагато меншою за першу. Цю главу У Цзінцзи присвятив справжнім вченим, які перебороли спокусу робити кар'єру та прославляти своє ім'я [1].

Третя (заключна) частина вмістила в себе всі глави, які залишилися, а це з 38 по 54. В цій частині автор створює новий тип героя, який є втіленням всіх чеснот, якими має бути наділений справжній конфуціанець у персонажах. Тут і

шанобливий син, і добродісна вдова, яка покінчить життя самогубством, щоб піти за чоловіком. Читаючи цю частину постійно згадуються перші дві, адже подібність персонажів, а саме негативних, змушує створювати асоціативні ряди. Наявність таких персонажів в заключній частині показує, що з плином часу нічого не змінилося [1].

У Цзінцзи вже створював твори в жанрі сатири, але роман «Неофіційна історія конфуціанців» стала ніби вінцем цих спроб. Сатиру в цьому творі автор використав як основний художній засіб опису повсякденного життя китайців початку XVIII сторіччя. Одним з центральних об'єктів, які висміює У Цзінцзи в своєму романі є державна екзаменаційна система [2, с. 209]

Автор вдало підкреслює вади своїх героїв використовуючи для цього саме сатиру. Даний засіб також використовується для змалювання життя вчених та чиновників, або як їх ще називають еліти Китаю.

У Цзінцзи не просто жартував над недоліками, він зло їх висміював пороки, і часто висміювання переростало в сарказм. Автор не просто намагався викрити ці пороки, він вимагав їх повного знищення.

Змальовуючи життя конфуціанців та представників різних верств населення автору вдалося показати все суспільство від нижчих шарів і до імператорського двору. У романі на перший план висувуються питання, які були дуже важливими для того часу, і це є великою заслугою письменника [2, с. 217].

Загалом роман «Неофіційна історія конфуціанців» спрямовано проти бюрократії та системи відбору чиновників за допомогою іспитів, які проводили в Китаї. Сатира яскраво представлена в кожній главі твору, саме тому можна зрозуміти, що вона дійсно виступає провідним художнім засобом. Кожна ситуація, кожен герой який присутній в книзі – висміювання автором людських вад, якими він наділив майже кожного.

Література:

1. У Цзінцзи «Неофіційна історія конфуціанців». Моя бібліотека. URL: <https://mybiblioteka.su/9-110815.html>
2. Hsia C.T. The Classic Chinese Novel: A Critical Introduction. New York: Columbia University Press. 1968. 438 p.

ІСТОРИЧНА ЕПОПЕЯ ЛО ГУАНЬЧЖУНА «ТРИЦАРСТВО»

*Елеонора СТРИГА,
Дар'я ХАЩЕВСЬКА,
Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського,
Одеса, Україна*

Роман Ло Гуаньчжуна «Трицарство» є історичним епосом, який описує один із найбурхливіших періодів в історії Китаю. «Трицарство» являється не лише визначним літературним творінням, але й енциклопедією доби феодальної

роздробленості. У ньому описані всі аспекти життя тодішнього суспільства. У Китаї все більше спеціалістів і вчених займається цим твором, всебічно вивчають його культурне і художнє значення і реальний історичний зміст науки про застосування талантів у суспільстві, про психологію, науку суспільних відносин, стратегічну науку, науку управління, військову доктрину і тактику, а також етичні та моральні норми. Події розгортаються наприкінці 2-го — на початку 3-го століття нашої ери, у час, коли Китай зіткнувся з багатьма труднощами, включаючи повені, голод і вторгнення кочових племен. Головні герої — переважно історичні особи, серед яких придворні, генерали, чиновники. Вони демонструють позитивні риси, засновані на конфуціанській етиці, такі як вірність і синівська шанобливість. У романі нараховують понад 400 персонажів, що робить його величезним і розгалуженим епосом. Автор представляє у літературному вигляді історію суперництва претендентів на престол в останні роки династії пізня Хань. Ло Гуаньчжун зібрав багато історій, сюжетів, записів, неофіційних хронік, народних переказів, і наповнив оповідання своїми політичними ідеалами та почуттями військового досвіду повстанської армії, в образах виклав історію політичної і військової боротьби царств Вей, Шу та У [1, с. 34-38].

Одним із найпопулярніших героїв роману «Трицарство» є знаменитий Чжуге Лян. Його ім'я стало в Китаї прозивним для людей проникливого інтелекту, винахідливих, дотепних і далекоглядних політиків. У народі він відомий як «Сплячий дракон» [3, с. 112-117]. По суті, саме Чжуге Лян, а не імперська постать Лю Бей чи брати Гуань Юй і Чжан Фей, є центральним героєм роману. Чжуге Лян постає перед читачами як проста, на рідкість скромна і водночас надзвичайно мудра й загадкова людина. У романі «Трицарство» також є кілька негативних героїв. Серед них найкolorитнішою фігурою є придворний Цао Цао, який протиставляється Чжуге Ляну як носій глибоко зневажених феодально-деспотичних рис. У китайському суспільстві ім'я Цао Цао стало майже синонімом «зрадник» і «негідник». Це глибоко типовий образ. Будучи вихідцем з аристократичної сім'ї, Цао Цао вже в дитинстві відрізняється хитрістю, лицемірством і егоїзмом. На початку роману він зраджує дядька і обманює батька. Пізніше, протягом своєї кар'єри, він знищує і обезголовлює оточуючих за найменші провини, безжально розправляється з усіма, хто стає незручним, включаючи своїх найвірніших супутників і товаришів. В цьому романі детально розглядаються патріотичні погляди та політичні принципи головних героїв роману, Цао Цао і Чжуге Ляна, і порівнює їх методи керування та політичні погляди [2, с. 57-60].

Цей роман відображає історію Китаю в період національної роздробленості та міжусобних війн, і дає можливість читачам краще зрозуміти

події та персонажів цього часу, поділити їх на хороших та поганих, висловити свої думки та написати коментарі. Роман «Трицарство» значно вплинув на культуру та літературу не тільки в Китаї, а й в інших країнах світу, і дослідження його політичних та патріотичних аспектів дозволяє краще зрозуміти його внесок у світову літературу.

Література:

1. Дун Мей-кань. Досвід вивчення роману «Трицарство». 1974. с. 210 с.
2. Лу Ди. Збірник статей про «Трицарство». Пекін. 1957. 110 с.
3. Чжоу Ли-Бо. Збірник статей про «Трицарство». Пекін. 1957. 270 с.

ВАН МЯНЬ ТА ЙОГО ТВОРЧІСТЬ

*Елеонора СТРИГА,
Вікторія ШУЛЬГА,*

*Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського,
Одеса, Україна*

Великих досягнень Ван Мяннь здобув у жанрі «квіти і птиці», частіше всього зображуючи сливу. Цвіт сливи — одні з перших квітів весни. І вони є вісниками, говорять про період, що приходить після холодної зими. Квітучі сливи — давня традиція малювання, задовго до цього періоду. Ця тема стала дуже популярною серед літераторів та високоосвічених грамотних чоловіків, які малювали заради власного самовдосконалення та один для одного. У цьому Ван Мяннь досягає великої майстерності та витонченості. Своєму досвіду в малюванні слив митець присвятив спеціальний трактат «Управління сливами», де розкриває техніку зображення гілок і квітів сливи. Також в його доробку є сувої з зображенням бамбука та гірських порід [1, с. 129].

Також Ван Мяннь відомий як поет. Часто свої картини супроводжував власними віршами. В основному в них подано опис природи, почуття автора при спостереженні за нею. Через зображення пейзажу у своїй римі Ван Мяннь намагався продемонструвати свої політичні погляди, які були ворожі щодо монголів з імперії Юань [1, с. 129].

Прикладом вірша, в якому чітко помітні його політичні погляди, є «Квіти сливи», де простежується натяк на наступ військ Чжу Юаньчжана: «Різкі пориви західних вітрів, що людей валили, піднімали пилуку, як орда, замерзли під Великою Стіною. То весна, надія, на південь від Янцзи» [1, с. 130].

Картина може здатися тендітним середовищем для всіх цих хвалебних надмірностей, але вона зберігає своє місце з тонким багатством, заповнюючи доступний простір безліччю кольорів. Звичайна S-подібна крива, навколо якої зазвичай розташовуються малюнки гілок сливи, знаходиться у гілці, яка простягається приблизно від нижнього правого кута до верхнього лівого, але інші гілочки та суцвіття квітів частково приховують цю організацію, що дає

композиції деяку свіжість. Картина передає дещо віднастрій весняного почуття, оповитого хмарою ароматних квітів, одного із багатьох способів насолодитися квітучими сливовими деревами [3].

Ван Мяннь відомий своїми складними, повністю деталізованими висячими сувоями з багатошаровими вершинами гір та високими соснами. Його картина «Червоні скелі та зелені долини» є яскравим представником цієї теми. На невеликому висячому сувої зображено вченого, який сидить на березі річки під двома великими деревами, цитра лежить біля чоловіка, а хлопчик-слуга стоїть позаду нього [1, с. 115].

Картина написана для друга Вана Юань Дуна, і митець докладно зусиль, щоб описати «десятки тисяч блакитних гір» і «червоні скелі та зелені долини», згадані в поемі, але зосереджується на тому, щоб передати меланхолійну тугу та почуття марності всього суцього і примирення з цим фактом, описані вище. Митець посилається на розповідь Тао Юань Міна (372-427), «Країна цвіту персиків»: під час періоду Юань, один рибалка заблукав і опинився в країні цвітіння квітів персиків, де зустрів селян, чії предки втекли сюди під час жахливих військових років періоду Цинь. Не знаючи навіть періоду Хань, мешканці тієї країни, звісно, нічого не чули про наступні часи та їхні біди. У хаотичні 1360-ті роки Ван Мяннь міг уявити себе в тихому куточку на своїй картині пейзажу, але без відлюдників Цинь він знав, що не потрапить у мирну країну ніколи. Таким чином, вірш дає нам зрозуміти настрій картини, який більше пов'язаний із трагічними історичними подіями свого часу, ніж простою романтичною насолодою пейзажем [2].

За винятком чорних крапок, використаних для листя великого платана на передньому плані, картина повністю виконана тягучими та тендітними мазками. Але в уяві ми можемо насправді побачити "червоні скелі та зелені долини". У центрі картини, звичайно, сидить учений, який займає центр рідкісної сцени з ритуальною урочистістю. Напружені та злегка тремтячі мазки пензля фігури повторюються такими ж тремтливими лініями скель і дерев [2].

Насамкінець зазначимо, що Ван Мяннь використовував велику кількість різних стилів та технік нанесення фарби, також майстерно володів каліграфією та поезією, що й демонстрував на своїх картинах. Роботи Ван Мяння живі яскравими каліграфічними мазками. Різноманітні сірі тони, які в китайському живописі тушшю часто називають «кольорами», підсвічуються ділянками кольорового пігменту. На більшості своїх картин він щільно використовував чорнило, не залишав пустого місця. Створення картин супроводжувалося написанням віршів, які відображали національні та патріотичні ідеї.

Література:

1. Sung And Yuan Paintings. Wen Fong with Catalogue by Marilyn Fu/ Wen Fong, Marilyn Fu. New York : The Metropolitan Museum of Art, distributed by New York Graphic Society. 1973. 162 с.
2. Autumn Colors on the Que and Hua Mountains painting by Zhao Mengfu. URL: <https://www.britannica.com/topic/Autumn-Colours-in-the-Qiao-and-Hua-Mountains>
Wang Meng. Chinese painter. URL: <https://www.britannica.com/biography/Wang-Meng-Chinese-painter>

-넷플릭스드라마 *지금 우리 학교는*을 중심으로

최 단(서울대학교, 한국)

박소영(서울대학교, 한국)

1. 한국문화교육의 당면 과제: 문화론과 교육제재(題材)의 관점에서

매체와 통신 기술이 발달하면서 사람들 간의 물리적 거리는 좁혀졌다. 국가, 민족의 구분선은 사람을 나누는 경계로서의 영향력을 점점 잃어가고 있다. 매체와 통신은 여러가지 문화 콘텐츠를 더 빨리, 더 넓게 사람들에게 확산하고 전파해가고 있다. 그 중 대문화가 있다.

대중문화는 많은 사람들이 즐기고 향유한다. 정치, 경제, 이념 등이 직접 발생시키는 국가간, 민족간 긴장을 덜고 접할 수 있는 대표적 문화물 중 하나가 대중문화이다. 또한, 대중문화는 ‘대중’이라는 말이 시사하듯, 다수의 사람들을 대상으로 하는 문화 콘텐츠를 산출하고 있다. 홀(Hall)에 따르면 “대중문화는 집단적인 사회적 이해가 창출되는 장”이다(Storey, 2021: 22). 즉, 다수가 세상을 보는 보편적 시각을 반영하는 지형이 되어주는 것이다. 여러 대중문화 콘텐츠는 다양한 미디어를 통해 넓은 공감대를 형성하고 공통의 사회적 이해에 대한 윤곽을 시사하는 문화물이다.

한국문화교육은 그동안 일차적 언어능력 제고(提高)에 기여한다는 목적에 여전히 치우쳐 있다. 그래서 주로 한국의 언어생활과 관련한 특정 일상의 단면, 한국 고유의 관습에 대한 문화적 ‘재현’을 항목화하는 데 큰 비중을 두었다. 이는 문화교육의 한계로 지적되어야 한다. 문화는 “복수적, 개방적, 과정적, 징후적,

중층적, 소통적”이다(윤대석, 2014: 424). 그러므로 문화교육에서 문화를 방정식처럼 다룬다면 교육 내용은 분절되고 “학습자의 상상력과 창의성, 균형감 있는 세계 이해, 나아가 새로운 지식 생성 에너지를 추동하는 활력이 위축될 수 있다.” (박소영, 2020: 1) 문화는 교류를 통해 계속 변하는 역동성을 가진다. 문화는 단정되고 종결되지 않는다. 그보다는, 소통되며 의미를 더해 가고 발전해 나간다. 따라서 한국문화교육은 그간의 경향에서 급진적으로 벗어날 필요가 있다. 학습자가 문화와 상호 소통하면서 문화에 내재한 의미를 파악하게 해야 하고, 그 의미를 자기 삶의 맥락에서 재구성하도록 이끌어야 한다(Bickmann, et al., 2010). 즉, 진정한 의미에서의 문화 능력 함양을 염두에 두어야 한다.

학습자에게 육성할 문화 능력은 자문화와 타문화에 대한 구별능력과 비판능력에 국한되지 않는다. 문화 능력은 개인의 능동적 문화 번역 활동과 더불어 발달할 수 있다(정윤길, 2012: 255). 문화 번역의 장소는 문화와 문화 사이에서 발견되는 소통의 중립 지역이다. 문화 번역에의 진입은 이분법의 구도에 얽매이지 않는 개방성과 ‘더불어 함께 살 수 있는’ 감수성을 필요로 한다. 여기에서 ‘더불어 함께 살 수 있는 소양’은 상호문화능력의 일종으로서, 상이성 속에서 공통성을 발견하고, 교감으로 틈새를 메우는 상호문화 감수성을 주된 구성성분으로 삼는다(박소영 & 최단, 2021).

평범한 일상 속에서 쉽게 접근할 수 있는 대중문화 콘텐츠는 인지적 부담을 여러 감각으로 분산하여 받아들이고 소화할 수 있는 텍스트이다. 문자 기호로만 구성된 교육 자료는 언어 실력과 인지 능력의 집중 투입을 요하는 데 과하게 치우쳐 있다. 문화를 단순 지식으로 분절하여 교육한다면 학습 내용과 종류가 너무 많아지고, 관계와 맥락에 대한 사려(思慮) 육성은 상대적으로 약화될 수밖에 없다. 그러나 대중문화 콘텐츠는 다양한 감각을 통해 폭넓게 지각될 수 있는 대상으로서 충분한 문화적 의미를 함축하고 있다. 한국문화교육에서 대중문화 콘텐츠는 “한국과 한국문화에 대한 인식과 이해의 지평을 넓히고, 삶에 대한 관심

과 큰 변화를 가져다주는 경험”의 매개가 될 수 있다(김수정 & 양은경, 2006: 123). 한결 용이하게 상호문화 감수성을 신장하고 문화 번역의 틈새를 메우게 할 교육 자료로 대중문화 콘텐츠가 도입되지 않을 이유가 없다.

이상의 의미에서, 본 연구는 대중문화 콘텐츠가 문화 번역의 자양분이 될 상호문화 감수성 확대에 어떻게 이바지할 수 있는지 구체적으로 탐색하고자 한다. 그럼으로써 대중문화 콘텐츠의 문화교육적 가치를 재고하고자 한다. 탐색 대상은 최근 넷플릭스(Netflix)를 통해 배포된 영상물 *지금 우리 학교는*(*All of Us Are Dead*)이다.

2. *지금 우리 학교는*의 문화교육적 가치: 상호문화 감수성 신장과 관련하여

지금 우리 학교는(이하 *지우학*)은 2022년에 공개된 한국의 영상물로, 좀비를 소재로 한 드라마 시리즈이다. 좀비 바이러스가 창궐한 어느 도시의 고등학교를 중심으로 주인공들이 극한 상황을 헤치고 안전지대로 탈출하는 과정을 그린 재난 서사물이다.

재난은 특정 개인에게만 벌어지는 우환이 아니다. 또한 한 개인만의 책임으로 몰아갈 수 있는 재난은 극히 적다. 재난은 오류와 불의가 축적되어 우연한 기회에 폭발하는 사건일 수 있다. 특히 *지우학*은 좀비 바이러스의 탄생과 확산의 책임을 과연 한 특정인에게만 물을 수 있을 것인가를 사색하게 하며 사회 구조적 문제로 사유를 넓히는 계기를 마련한다. 드라마 속 과학 선생은 학교 폭력 피해자인 아들의 물리력을 강화해 주고자 좀비 바이러스를 만들었다. “강한 자가 약한 자를 물어뜯는 일, 늘 있던 일이지”라고 과학 선생은 자조적으로 말한다. 선이 악을 이기지 못하는 부당한 구조가 악을 악으로 대응하는 어긋난 결과를 낳을 수 있다. 바이러스는 학교 폭력 가해자 뿐 아니라 조절 불가능한 속도로 확산되면서 무고한 희생자들을 낳는다. 좀비 바이러스를 만든 장본인으로서 과학 선생은 자신이 할 수 있는 선에서 자기 몫의 책임을 지고 숨을 거둔다. 그러나 좀비 바

이러스의 전파를 봉쇄할 순 없었다. 우리는 불의에 기반한 힘의 논리가 좀비 바
이러스의 진정한 원천임을 느끼면서, 그러한 불의가 한국만의 특수한 내부 상황
에 국한되지 않고 인류 역사 속 보편적 평화 문제와 연관될 수 있음을 생각할 수
있다(박소영 & 최단, 2021: 59).

그렇게 연민과 안타까움에서 시작된 감정은 상호문화 감수성을 출발시킬 수
있다. 상호문화 감수성은 차이의 확인보다 공동과 공유의 가치 지향을 더욱 가
동한다(Cantle, 2020). 그리하여 개인과 개인, 국가와 국가, 문화와 문화가 만나고
겹치며 더 나은 가치를 모색하는 데로 나아가게 한다.

이야기 진행되면서, *지우학*은 한국 사회를 중층적으로 이해할 장을 열어 주기
도 한다. *지우학*의 주인공 청소년들은 한국 사회의 축소판 속에 놓여 있다. 이들
의 일상은 원하든 원치 않든 경쟁 속에 놓여 있었다.

(8화 정하리의 대사: 공부는 전국에서 100등만 해도 서울대 가. 우리는 전국에서
100등 하면 아무 데도 못 가, 국가대표도 못하고 실업팀도 못 가.)

경쟁을 통과하여 이기든지, 이기지 못하면 도태되는 절박한 상황이 이들을 구속
하고 있었다. 이야기 속 한국 청소년들은 힘의 논리가 한국 사회를 불행으로 밀
어 넣는 폐해임을 체현하는 존재들로 등장한다.

그러나 모두가 생존에 위협을 받는 위기의 순간이 오자, 지난 시간의 성적 경
쟁, 대학 입시 경쟁 등의 편협성을 깨닫고 뭉치는 존재들 역시 그 청소년들이다.
주인공들은 협력이 진정한 의미에서의 경쟁‘력’임을 몸소 보인다. 또한 ‘절비’라
불리는 반인반좀비 중 남라는 협력을 통해 상생으로 나아가고 귀남은 힘의 경쟁
에 천착한 채 죽음으로 끝을 맺는다.

대의와 공익을 위한 ‘협력’이 모순적 사회 구조를 넘어서게 할 ‘공존’의 조건이
다. 그러한 의식은 *지우학*만의 독특한 메시지가 아니다. *지우학*은 현재 한국 사

회 구성원 대다수의 신념과 행동을 암시적으로 반영하고 있다고 할 수 있다. 코로나 팬데믹 상황에서 한국인들이 발휘한 공동체 의식과 협력적 방역이 한 예가 될 것이다. 한국 사회는 봉쇄 없이도 전염병을 관리할 수 있다는 사실을 증명하며 가시적 성과를 거두었다. 확진자의 동선 공개, 사회적 거리두기, 역학조사에의 자발적 협조 등을 통해 안정적으로 팬데믹 재난을 헤쳐가고 있다(韩国式防疫, 为何比美国优秀?). 이는 재난과 위기를 맞이했을 때 나타나는 한국인들의 실천에 관한 중요한 단상이다. 심화된 경쟁이 한국 사회의 한 측면은 분명하지만, 한편으로 한국 사회는 무조건적 경쟁을 스스로 제어하고 공존과 상생을 위해 일사불란하게 움직인다. 한국 사회가 내부 문제를 무겁게 반성하고 궁극적으로는 협력으로의 길을 꿈꾼다는 것이 *지우학*을 통해 시사될 수 있다.

*지우학*을 통한 한국 사회 이해는 오직 한국 내부에 대한 이해로만 멈추지 않을 수 있다. 상호문화 감수성은 상호문화성의 핵심 성분으로서, 우리 모두가 서로 다른 사회문화적 다양성 속에서 살지만 가치를 공유할 수 있으며 유대감을 형성하고 서로간 내적 연관성을 발견하거나 구성하게 하는 에너지라 보아야 한다(정영근, 2006: 34-5). 삶의 터전이 분리된 공간이 아니기에 나의 재난은 너의 재난으로, 그리고 모두의 재난으로 확장될 수 있다는 내적 연관성은 세계로 확대시켜 생각할 수 있는 사안이다. 한국을 이해하고, 나아가 ‘더불어 함께 살기’ 위한 인류애적 문제의식을 갖추고 공통의 가치관을 만들어 나가는 데 *지우학*과 같은 콘텐츠는 좋은 생각거리를 담고 있다. 그렇게 마련된 종합적 인식은 다른 문화 번역에서도 유의미한 실천력을 발휘할 것이며, 상호문화 감수성 신장의 사례가 될 수 있다.

3. 맺음말

본 연구는 상호문화 감수성 신장을 문화교육이 기초로 삼아야 할 목적이라는 점, 그리고 문화교육이 대중문화 콘텐츠도 적극적 교육 제재(題材)로 활용할 수 있다는 점을 *지우학*을 통해 탐구하였다. 학습자의 인지적 부담을 낮추면서 흥미

를 배가하고 사고력을 증진시킬 대중문화 콘텐츠는 지/우학외에도 다양하게 나와 있다. 본 연구는 지/우학을 활용한 실제 교육 효과를 도출하고 검증하지 못했다는 한계를 가지고 있지만, 상호문화 감수성 신장에서 촉발될 문화 번역의 토대 마련에 관한 가능성을 제시했다는 데 의의를 둔다. 이러한 의의는 문화교육의 다각화에 일조할 수 있다고 판단된다.

참고문헌

Netflix (2022). *지금 우리 학교는(All of Us Are Dead)*.

김수정 & 양은경 (2006). 동아시아 대중문화물의 수용과 혼종성의 이해. *한국언론학보* 50(1), 115-136.

박소영 (2020). *외국인 유학생의 한국 사회문화 경험에 관한 내러티브 탐구-인정 패러다임의 감정론적 이해를 기반으로*. 서울대 석사논문.

박소영 & 최단 (2021). 상호문화 감수성 계발을 위한 문학 비교 연구. *한중인문학연구* 73, 49-74.

윤대석 (2014). *한국어교육의 이론과 실제* II. 이카넷.

정영근 (2006). 상호문화교육의 일반교육학적 고찰. *교육철학* 37, 29-42.

정윤길 (2012). 문화번역의 관점에서 포스트콜로니얼 텍스트 읽기. *영어권문화연구* 5(1), 241-263.

Cantle, Ted. (2012). *Interculturalism: The New Era of Cohesion and Diversity*. Macmillan.

Bickmann, Claudia. Et al. (2010). 김정현 외 역. *상호문화 철학의 논리와 실천*. 시와 진실.

Storey, John. (2021). 박만준 역. *대중문화와 문화이론*. 경문사.

韩国式防疫，为何比美国优秀? <https://zhidao.baidu.com/daily/view?id=200919>, 2020-04-09.

FUNDAMENTAL ISSUES OF CONTEMPORARY PEDAGOGY

“MORYM OLYM PROGRAMME” AS THE CHALLENGE IN THE CURRENT CRISIS SITUATION

Nitza DAVYDOVITCH,

Head of education studies and head of
Quality Assessment and Academic Instruction,
Ariel, Israel,

Oleksandra GERKEROVA,

South-Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky

Reasons for the shortage of teachers in Israel:

1. Low salaries and benefits compared to other professions
2. Challenging working conditions, such as large class sizes and inadequate resources
3. High demands and expectations for teachers to produce results
4. An aging teaching workforce, with many retiring or leaving the profession
5. Difficulty in attracting and retaining teachers in certain subject areas, such as math, science, and English
6. High levels of bureaucracy and paperwork required of teachers

Why new repatriates may be interested in becoming teachers in Israel?

- Fulfillment of personal values: For some new repatriates, becoming a teacher in Israel may align with their personal values of contributing to Israeli society and making a positive impact in the education system.
- Job security: Teaching is a stable and secure profession, and new repatriates may be interested in pursuing this profession for the stability it provides.
- Opportunity to connect with the local community: Becoming a teacher can provide new repatriates with the opportunity to connect with the local community and build relationships with students and families.
- Utilizing existing skills and knowledge: New repatriates may have experience in teaching or related fields, such as education or social work. By becoming a teacher, they can utilize their existing skills and knowledge to benefit the Israeli education system.
- Career advancement opportunities: The teaching profession in Israel provides opportunities for career advancement, such as becoming a department head or school principal. This may be attractive to new repatriates who are interested in long-term career growth.
- Connection to Israeli culture and language: Becoming a teacher in Israel can provide new repatriates with the opportunity to deepen their connection to Israeli culture and language, as they work with students and colleagues in Hebrew.

- Contribution to the future of Israel: By becoming a teacher, new repatriates can contribute to the future of Israel by shaping the minds and values of the next generation of Israeli citizens.
- sciences: Chemistry, Physics, Mathematics, Biology
- History of Israel
- Social sciences: Sociology, Psychology, Political Science, Country Studies and Archaeology, Literature, Management and Finance
- Ulpan (500 hours) כּ-אlevel
- Ulpan א for כּcertificate holders.
- Teachers' training (2 years)
- Professional support during the first year at school
- Liaison on behalf of the university with the absorption agencies to help overcome bureaucratic hurdles
- The possibility of living in Ariel University dormitories
- Opportunity to receive a subsidy for the payment of course fees

«МОВА» КОЛЬОРУ У ФОРМУВАННІ ВІЗУАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ: ІНТЕРМЕДІАЛЬНИЙ КОНТЕКСТ

*Жанна ГОРІНА,
Дмитро ВЕЛИЧКО,
Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського,
Одеса, Україна*

Поява нових мистецьких напрямів так чи інакше завжди супроводжувалася бунтом проти старого устрою життя чи навіть соціальними потрясіннями. 20-ті роки ХХ століття – нова культурно-революційна епоха: світ накриває авангардна хвиля зближення і синтезу всіх форм мистецтва, що згодом відновлює чергову зацікавленість кольором, як особливим явищем, що так чи інакше впливає на стан духовного буття людини. Насправді, головну рису цього мистецького руху складав не зовнішній синтез звуку і кольору, а, так би мовити, переклад явищ одного виду мистецтва мовою іншого, пошук їх внутрішньої близькості. На теорії *la correspondance des arts*, яка спекулювала на ідеях спорідненості матерії різних мистецтв (слова, звуку, кольору, живопису), чимало музикантів, художників і поетів будували свої грандіозні творчі задуми і навіть фундаментальні художні програми [1, с. 64]. Так, скажімо, естетичний фундамент концепції живопису й аналізу емоції фарб Василя Кандинського вибудовувався на художній метафорі перенесення музичного мислення в царину живопису: «Колір є засобом, яким можливо безпосередньо вплинути на душу. Колір – це клавіша, око – молоточок, душа – багатострунний рояль. Художник – рука, яка за допомогою тої чи тої клавіші доцільно приводить у вібрацію людську душу» [4, с. 22]. Відомо, що філософські умовиводи художника полягали в тому, що колір, на його думку, хоч і впливає на людину через зір, однак справляє враження не лише візуальне, а й викликає жвавий відгук усіх органів чуття, власне, як і музика, «колір породжує вібрацію душі». Колір на картині – це, за його логікою, те ж саме, що у своїй царині музичний звук, і задля того, щоб бути зрозумілим, колір потребує натренованого ока, спеціального художнього виховання, так само як і звуки музики потребують розвиненого музикального слуху. Магія музичного твору здатна викликати в людській уяві візуальні спогади або ж абстрактні яскраві художні образи. Майстер Кандинський, експериментуючи з характеристиками кольору в різних площинах, формах та лініях, звертає увагу й на полярні характеристики: теплі і холодні, світлі і темні лінії різної насиченості породжують нові відчуття, які він означає як «звуки фарб». Теплі – наближають, холодні – віддаляють; світлі і темні (білі і чорні) роблять видимою смугу між ними. У ролі полюсів митець виокремлює ще жовтий і синій, оскільки яскравий жовтий спричиняє асоціацію з теплом, дуже близько наближається до глядача, навіть коле очі, тоді як при затемненні він

одразу набуває холодного, хворобливого зеленуватого відтінку й віддаляється, наближаючись за силою впливу до синього [4, с. 32-38]. Крім цього, художник переконує нас у тому, що колір у певній формі так само набуває непересічних властивостей, або стає емоційно більш увиразненим, насиченим, або ж навпаки. Його безпредметний живопис, наповнений лініями, крапками, грою з простими формами, геометричними фігурами і багатобарвністю свідчить, наприклад, що той самий колір у квадраті, трикутнику або в колі по-різному впливає на сприйняття, а також змінює загальні символіко-сміслові акценти значення.

Ледь чи не всі багатотисячолітні дослідницькі напрацювання, підходи і способи аналізу різноманітних ефектів проявлення кольору, механізмів, які забезпечують його візуалізацію і смислове навантаження (фізика, хімія, філософія, теологія, психологія, поезія, музика, живопис, дизайн і архітектура), так чи інакше підтверджують положення про те, що сприйняття кольору зумовлене суто психологічними чинниками, які ґрунтуються на фізіології нервової системи, тому очікувано, що досі настільки популярними в психологічному інструментарії є діагностувальні методики з використанням кольорових тестів. Крім того, неспростовні факти нейронауки, зокрема функціональної асиметрії півкуль головного мозку, доводять, що в правій півкулі (відповідає головним чином за розпізнавання кольорів) звучання слова набуває значення самостійного образу, коли будь-який звук, у тому числі і звук мови, супроводжується зоровими, музичними, одоративними, смаковими або тактильними асоціаціями, тоді як сенсомоторному рівню в лівій півкулі мозку протиставлено синестетичну нерозчленованість різних видів сприйняття (Р.Сперрі, Д.Хюбел, Т.Візел). Вочевидь, саме тому синестезія, як делегування відчуттів одного органу чуття іншому, належачи давньому типу чутливості, в сучасній людині зберігається яскраво вираженою лише в небагатьох індивідуумів, частіше художньо обдарованих людей.

Визнаний дослідник кольору в мистецтві й винахідник колірної конструкції Йоганнес Іттен стверджував, що очі і мозок можуть дійти до чіткого розрізнення кольору лише за допомогою контрастів і порівнянь, а сам колір і колірний вплив збігаються лише у випадку гармонійних сполучень, у всіх інших випадках колір набуває іншого зміненого значення [3]. До того ж доведено, що один і той самий колір може виглядати абсолютно по-іншому на різному тлі або в різних контекстах, часом спотворюючись через сусідство з іншим кольором. Так, на думку Василя Кандинського, це має місце, наприклад, при сусідстві червоного і синього, цих жодним чином не пов'язаних між собою фізично фарб, але внаслідок «великого духовного контрасту їх обирають сьогодні як одну з надпотужно дієвих, якнайкраще придатних гармоній» [4, с. 56], бо ж не дарма поєднання червоного і синього було улюбленим у художній стилістиці так званого примітивного мистецтва. Більш того відомо, що наш мозок навіть може «домалювати» реальність і «бачити» колір, якого немає на зображенні. Або візьмімо для прикладу фрагменти картини, розміщені зблизька, на широкому плані, вони так само були б абсолютно позбавлені всякого

художнього сенсу, якби не наша властивість «вигадувати» деталі, факти, пов'язуючи їх зі спостережуваними частинами знайомих об'єктів.

Як бачимо, проблема формування візуальної культури неминуче торкається всіх галузей людської діяльності. У багатьох сферах соціального, культурного, освітнього чи наукового життя семіотику кольору, його «мову» часто використовують як невербальний засіб передавання інформації, з тим що за допомогою кольору цілком можливо керувати увагою глядача / читача, спрямовувати його на правильне сприйняття тексту чи розуміння підтексту, формувати емоційне ставлення до зображуваного, чого власне текстова форма не завжди спроможна передати. Вербальне позначення емоційних переживань, наші спроби пізнання всесвіту так чи інакше апелюють до категорій кольору і світла (пор.: *білий день, позеленіти від злості, світло правди, жовтий як лимон, темрява минулого*). Не випадково символіка кольору з давніх-давен знаходила своє відображення в численних метафорах, паремійному фонді, стійких порівняльних зворотах, фразеологічних одиницях й образних висловлюваннях, через те що, сприймаючи кольори, люди завжди пов'язували їх чи з не найбільш цінними для них морально-естетичними ідеалами або природними явищами чи життєво важливими стихіями: кров, вогонь були і залишаються червоного кольору, небо – синього, земля – чорного, трава і дерева – зеленого і т. ін.

Утім, жанрова специфіка окремих текстів художньої літератури (напр., графічний роман, коміки, фігурні вірші або експериментальна поезія) є такою, що вони майже не мислимі поза візуальним і ширше – інтермедіальним – контекстом, й значна кількість ілюстрацій є яскравим тому підтвердженням. З іншого боку, знані майстри слова багато працюють і над пошуком тотожного словесного еквівалента. Світло й колір виступають важливими елементами словесного живопису в літературі, адже візуальне відображення сутності художнього тексту так само значно посилюється за допомогою колористики, яка виступає ще й необхідною умовою його художньої виразності і допоміжним засобом передавання сюжетної лінії, підтексту твору, створює відповідний настрій, через кольорові асоціації апелюючи до почуттів та емоцій читача. А у зв'язку з різноманітними відчуттями в різних суб'єктів, певна річ, буде несхоже сприйняття тих чи тих художніх образів, і чи не тому «... проблеми суб'єктивного сприйняття кольору виявляються особливо важливими в художньому вихованні, мистецтвознавстві, архітектурі і для художників, які працюють у галузі реклами і моди» [3, с. 25]. Насправді те, як художник, письменник «бачить» світ, унаочнює свої власні думки і почуття, можливо зрозуміти по тих відбитках, які він лишає на полотні або на аркуші паперу; «хоча будь-яке зображення лише уречевлює певний спосіб бачення, - і, як зауважує Джон Бергер, - наше сприйняття й оцінка у свою чергу залежать від нашого власного способу бачити» [5, с.12]. Різні люди, певна річ, мають неоднакові обдарування й емоційну сприйнятливість до різних галузей мистецтва, ймовірно, саме тому, за спостереженнями В.Кандинського, «різні людські натури несхожим чином реагують на окремі засоби впливу: для одних найбільш

доступною є музична форма (вона взагалі впливає на всіх – винятки є вкрай рідкісними), для інших – живописна, для третіх – літературна і т. ін.» [4, с. 35].

Виходячи з цього, можливо дійти висновків, що передавання інформації за допомогою захопливої «мови» кольору, здебільшого, ґрунтується на візуальних образах, які виникають у людській свідомості, але при цьому всі різновиди тих чи тих художніх образів (зорові, смакові, дотикові, слухові й запахові), наче пласти, нашаровуються один на одного, починаючи від простих натуралістичних асоціацій і завершуючи тими образами, які виникли під впливом народних традицій або особистісних звуко-кольорових переживань. Отож, подібно до гармонії барв природи, надпотужний вплив на уяву, настрої, емоційний стан глядача / читача можуть справляти художні шедеври живопису і літератури, фотозображення чи візуальні образи кіномистецтва, адже виражальна функція кольору якраз і полягає в майстерному передаванні тих чи тих емоційних переживань. І що більше образним й художнім є той чи той витвір мистецтва, тим глибше він дозволяє нам розділити переживаний досвід і враження, отримані самим автором від побаченого, для якого експресивні властивості кольорів виступають ще й одним із найважливіших інструментів візуальної комунікації.

Література :

1. Горіна Ж.Д., Босак Н.Ф. Звукосимволізм у мовно-літературній освіті старшокласників. Українські студії в європейському контексті: зб.наук.пр. № 6. 2023. С. 61-73. URL: http://obrii.org.ua/usec/storage/article/Horina_2023_61.pdf (дата звернення 13.04.2023)
2. Горіна Ж.Д. Освітні тренди і комунікативно-візуальне середовище нових медіа: монографія. Стратегічні напрями розвитку сучасної української лінгводидактики / за ред. Е.Палихати, О.Петришиної. Тернопіль : Підручники і посібники, 2021. С. 77-86. URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/19634/1/8_Horina.pdf (дата звернення 13.04.2023)
3. Іттен Й. Мистецтво кольору. Київ: Art Huss, 2022. 96 с.
4. Кандинский В. О духовном в искусстве. Москва: Рипол Классик, 2013. 256 с.
5. Berger, J. Ways of Seeing. Publisher: Viking Adult, 1973 160 p.
6. Cytowic, R.E. Synesthesia: A Union of the senses. Cambridge: MIT Press, 2002. 288p.

ПРАГМАТИКА АНГЛІЗМІВ В УКРАЇНСЬКОМУ МОВНО-ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ

Ніна Босак,

Жанна ГОРІНА,

Тетяна ЄВТУШИНА

*Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського,
Одеса, Україна*

Наприкінці ХХ – першої чверті ХХІ століття активізувалося вживання чужомовних слів англійського походження й зокрема тих, що раніше перебували у статусі так званих екзотизмів або запозичень з American English, цю тенденцію відзначають дослідники Б.Ажнюк, Я.Битківська, Н.Гудима, Ю.Молоткіна, М.Навальна, В.Сімонок, П.Селігей, О.Стишов, О.Суперанська та ін. Переважна їх більшість спочатку потрапила в мовно-інформаційний простір мас-медіа, згодом частина англізмів і лексичних запозичень, американізмів, пройшла

своєрідну комунікативну апробацію, поширюючись і на масову мовленнєву практику пересічних носіїв української мови. Безумовно, це передовсім пов'язано з розширенням міжнародних контактів, збільшенням культурно-інформаційного обміну між країнами Євросоюзу, США і Канади, спрощенням умов перетинання кордону і т. ін. Наше дослідження концентрує увагу саме на лексичних запозиченнях з англійської мови, яка може виступати або мовою-джерелом (під час безпосереднього), або мовою-посередницею (за умов опосередкованого запозичення). Такі лексичні одиниці позначають терміном «англізми» (англіцизми), розуміючи під ним результат процесу запозичення з англійської мови – лексичну одиницю. Я. Битківська натомість наголошує, що «англізми є неоднорідним за тематичними групами та сферами функціонування пластом лексики, який динамічно вступає в нові лексико-семантичні зв'язки та пристосовується до граматичної структури української мови й водночас є стимулом змін у підсистемах мови-одержувача» [1, с. 16]. Зрозуміло, запозичення мають на меті або заповнити певні лакуни у словниковому складі української мови, позначаючи нові реалії, поняття, процеси тощо, як, напр., *піар, вебінар, нікнейм, стартап, фейк, нон-фікшн, дрон, спам, спойлер, хай-тек, мейнстрім*, або з якихось причин проникають у нашу лексику, вступаючи у складну взаємодію з уже усталеними словами, перетворюють останні на архаїзми чи починають конкурувати з ними як синоніми (напр., *шоу* – вистава, *мас-медіа* – засоби масової інформації). За попередніми спостереженнями «доволі модним тривалий час лишається активне використання в мережевій практиці мас-медіа запозичень, частіше англо-американізмів, у тому числі і не транслітерованих» [3, с. 13], тому погоджуємося з тим фактом, що значну роль відіграє данина моді, комунікативна престижність англійської мови, як у випадках: *меседж* (замість *повідомлення*), *хайп* (замість *галас*), *пікапер* (замість *спокусник*), *VIP-персона* (замість *дуже важлива людина*), *воркшоп* (замість *майстерня*), *тренд* (замість *напрямок, тенденція*), *челендж* (замість *виклик*), *кейс* (замість *приклад*). Часто повторювані в усному і віртуальному спілкуванні лідерами думок, відомими особистостями, тиражовані через мас-медіа нові англізми набувають швидкої популярності, комунікативної привабливості, фактору престижності, міцно пов'язуючись із мовною модою, життєвим успіхом.

До американізмів або так званого варіанту American English належать елементи різних рівнів мовної системи (фонетичні явища, морфеми, слова й усталені словосполучення, словотвірні моделі, елементи значення, синтаксичні конструкції), які запозичені мовленнєвою практикою українців з англійської мови, використовуваної у США. Лексичні американізми поширені в усіх функціональних різновидах і стилях мови, фонетичні та граматичні — насамперед в усному мовленні, особливо в просторіччі і мові мас-медіа. В українській науковій традиції більшість запозичень з англійської мови звично тлумачать як англізми, тоді як американізми, за І.Іванкович, «сприймаються насамперед слова, яким притаманний локальний американський колорит (*ковбой, гот-дог, кока-кола, тінейджер*) і похідні від американських власних назв та імен (*Вотергейт, Діснейленд, МакДональдс*). В останні десятиліття

чимало англізмів увійшло до складу літературної української мови (*джинси, комп'ютер, рейтинг*), частина з них залишається поза її межами: у просторіччі (*бакен, секонд-гендовий*), молодіжному сленгу (*лузер, крейзуха*), професійних жаргонах — комп'ютерному (*онлайновий, софтвер*), і журналістському (*парт-тайм, рімейк*) та ін.» [4, с. 258]. «Треба змиритися з дійсністю: американізація — об'єктивний, а тому неминучий процес. Англомовний світ США випереджає решту країн у культурному й економічному розвитку, та й англійською мовою викладають безліч винаходів і відкриттів, нею оприлюднюють три чверті наукових досліджень. Тож не дивно, що переважна більшість нових термінів виникає в англійській мові й далі поширюється по всьому світові, потрапляючи і в українську», — наголошує С.Семчинський [6, с. 16].

Отже, з-поміж внутрішньомовних й екстралінгвістичних чинників активного запозичення чужомовних слів з American English виокремимо такі:

а) *емоційний фактор престижності американізмів*: економічна і військова потужність, геополітичний і культурний вплив на країни європейського континенту і пострадянського простору, високі стандарти рівня життя забезпечили American English монополію в глобальній міжкультурній комунікації, а також легкі і досить безперешкодні умови для його експансії по всьому світу, в тому числі і в Україні;

б) *функціональний фактор поширення американізмів*: спочатку американізми виконували суто експресивну функцію, але з плином певного часу на українську мову були нашаровані нові концептуальні поняття американської лінгвокультури й американізми пере kwalіфікували свою функцію на номінативну. Однак через фоносемантичні й графічні відмінності від власне української лексики вони сприймаються носіями мови як чужинні елементи або не коректні запозичення;

в) *адаптаційний фактор пристосування американізмів до лексики української мови*: запозичення є одним із найактивніших динамічних процесів будь-якої мови, це частина будь-якого міжнародного культурного обміну, спричиненого всією сукупністю взаємовідношень між національними мовами і культурами, що часом призводить до спотворення мов, які контактують. Деякі популярні американізми, без сумніву, збагатили комунікативні і функціональні потенції української мови, але вони ніколи не здійснять руйнівного чи істотного впливу на зміну її словникового складу завдяки рухливому процесу фонетичної і лексичної адаптації мов, які перебувають у безпосередньому контакті. Тому, на нашу думку, побоювання деяких науковців і громадських діячів щодо лінгвоциду української мови під впливом експансії американізмів є дещо перебільшеними.

Сучасна лінгвістична прагматика, як відомо, розвинулася на базі ідей філософа Л.Вітгенштейна і ґрунтується на його відомому визначенні *значення як використання в мові*. Йдеться про те, що інтерпретувати висловлювання можливо і доцільно лише виходячи з контексту його вживання, затим що недостатньо розуміти семантику висловлювання й уявляти подієву комунікативну ситуацію, варто визначити конкретну роль цієї ситуації, її окреме значення з-поміж суміжних фраз. Скажімо, поширені запозичення з American

English в мовленнєвій практиці українців діаспори США чи Канади, типу *джус* (juice — сік), *скаларшип* (scholarship — стипендія), *профіт* (profit — прибуток), *текси* (taxes — податки), *лайнс* (license — дозвіл), *лінстики* (lipstick — помада) паралельно співіснують з українськими словами, позначаючи ті самі поняття. З іншого боку, використання американізмів у різних ситуаціях чи контекстах може мати інакшу прагматичну настанову чи експресивне забарвлення, як, скажімо, в щотижневому сатиричному дайджесті новин «#@)€?§0» («*Грати, песик, дужка, гривня, знак питання, долар, нуль*»), що виходить на YouTube каналі «Телебачення Торонто» з ведучим Романом Вінтонівим, який створив унікальний образ канадського журналіста Майкла Щура. Досліджуваний дайджест є одним із найбільш рейтингових українських медіа продуктів каналу YouTube та телевізійної розважальної програми на «UA: Перший», але водночас слугує яскравим прикладом гумористично-пародійного жанру, бо й сам автор позиціонує себе як журналіст-провокатор, який не боїться порушувати гострі соціально-політичні проблеми, висміюючи відомих політиків, чиновників та різних діячів культури й мистецтва. За допомогою іронії, сарказму, міміко-жестової комунікації та завдяки специфічній артикуляції звуків й інтонацій вигаданий образ журналіста виглядає цілком завершеним і природним. Популярність сатиричних новин від Щура, з одного боку, пояснюється тим, що автор, критикуючи висловлює й оптимістичні прогнози, подаючи журналістський аналіз з публіцистичною переконливістю, а з іншого, влучно вживає мовні засоби і прийоми пародіювання. Зокрема головний акцент мовного образу Майкла Щура зроблено на стилізацію власного мовлення під мову українців діаспори Канади із великими вкрапленнями елементів American English. Такі приклади чужомовних запозичень розкривають інакші комунікативно-прагматичні функції американізмів, мають на меті вплив на адресата. До того ж, здійснений контент-аналіз плейлисту дайджесту новин «#@)€?§0» Телебачення Торонто» з переглядом фрагментів відео відображає, на нашу думку, класичний випадок соціолінгвістичного впливу домінуючої мови: кількісно найбільшою виявилася група лексичних одиниць, звукова форма та значення яких збігаються з англійським прототипом (52%), приблизно порівну розподілилися одиниці, що утворилися від англійської основи шляхом додавання закінчення, префікса чи суфікса (22%) й орфографічні та орфоепічні американізми (слова, що в українській діаспорі Канади і США та в Україні мають різне звучання й написання) — 24%, кількісно найменшою є група американізмів, пов'язаних із транслітерацією англійського тексту — 8%.

Література:

1. Битківська Я. В. Тенденції засвоєння і розвитку семантики англізмів у сучасній українській мові : автореф. дис ... к. філол. н. Івано-Франківськ, 2008. 20 с.
2. Босак Н.Ф., Печерська В.А. Причини появи запозичень-англіцизмів в українських ЗМІ. *Лексико-грамматические инновации в современных славянских языках: материалы II Междунар. науч. конф. / Сост. Т.С. Пристайко. Днепропетровск: Пороги, 2005. С. 43 – 45.*
3. Горіна Ж.Д. «Модні» слівця в мовленнєвій практиці мережевих мас-медіа. *Кримський міжнародний форум: філологія та журналістика: збірник матеріалів, 20-21*

жовтня 2022 р., м. Київ – Львів – Торунь: Liha-Pres, 2022. С.12 – 16. URL: <http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/view/170/2461/5880-1> (дата звернення 12.04.23)

4. Іванкович І.В. Американізм в мові української діаспори: монографія. *Стратегічні напрями розвитку сучасної української лінгводидактики* / за ред. Е.Палихати, О.Петришиної. Тернопіль : Підручники і посібники, 2021. С. 258-265. URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/19651/1/25_Ivankovych (дата звернення 12.04.23)

5. Молоткіна Ю.О. Функціонально-стильова диференціація новітніх запозичень у сучасній українській мові: дис. на здобуття наук. ст. PhD зі спец.035. Філологія Тернопіль – Переяслав, 2020. 285 с. URL: <https://tnpu.edu.ua/naukova-robota/documents> (дата звернення 12.04.23)

6. Семчинський С. В. Загальне мовознавство. К. : Вища школа, 1988. 327 с.

7. Стишов О. А. Українська лексика кінця ХХ століття : (на матеріалі мови засобів масової інформації). К. : Пугач, 2005. 388 с.

8. Телебачення Торонто. URL: <https://www.youtube.com/@uttoronto/about>

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

АЛЕКСЄЄВА Ольга Борисівна

старший викладач кафедри західних і східних мов та методики їх навчання, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

АЛЄФІРОВА Ірина Леонідівна

студентка 1-го року освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр», історико-філологічний факультет, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

АНДРЕЄВА Марія Андріївна

аспірантка, Херсонський державний університет, факультет української й іноземної філології та журналістики, кафедра англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова

БОСАК Ніна Федорівна

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри української філології і методики навчання фахових дисциплін, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

БУДАС Юлія Олексіївна

доцент кафедри методики навчання іноземних мов, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

БУЗДУГАН Олена Анатоліївна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри західних і східних мов та методики їх навчання, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

БУЧАЦЬКА Світлана Михайлівна

кандидат психологічних наук, доцент кафедри методики навчання іноземних мов, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

ВЕЛИЧКО Дмитро Олександрович

заслужений діяч мистецтв України, член НСХУ, викладач кафедри образотворчого мистецтва, декан художньо-графічного факультету, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

ВОЗІЯН Ірина Миколаївна

студентка 1-го року освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр», історико-філологічний факультет, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

ГЕРКЕРОВА Олександра Михайлівна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри германської філології та методики викладання іноземних мов, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

ГОРІНА Жанна Дмитрівна

кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української філології і методики навчання фахових дисциплін, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

ДАВИДОВИЧ Ніцца

професор, голова освітнього центру та центру оцінювання якості освіти, Аріельський університет, Самарія, Ізраїль

ДАНІЛЕНКО Софія Олександрівна

студентка 2 курсу, спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (китайська)), ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

ДМІТРЕНКО Наталя Євгеніївна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри методики навчання іноземних мов, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

ДИШЕЛЬ Ганна Вадимівна

викладач кафедри західних і східних мов та методики їх навчання, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

ЄМЕЛЬЯНОВА Дар'я Володимирівна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри західних і східних мов та методики їх навчання, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

ЗАРІЧАНСЬКА Наталія Володимирівна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри методики навчання іноземних мов, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

КИРИЛЕНКО Валерій Вадимович

кандидат психологічних наук, доцент кафедри методики навчання іноземних мов, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

КИРИЛЕНКО Неля Михайлівна

кандидат педагогічних наук, викладач-методист кафедри інформатики та інформаційних технологій в освіті Комунального закладу вищої освіти «ВГПК»

КУДЛАЙ Юлія Олександрівна

студентка 2 курсу, спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (китайська)), ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

ЛОБАЧУК Марина Борисівна

магістр, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

ЛУК ' ЯНЧЕНКО Ірина Олегівна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри германської філології та методики викладання іноземних мов, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

МАТІЄНКО Олена Степанівна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри методики навчання іноземних мов, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

МЕЛЬНИК Марина Миколаївна

кандидат педагогічних наук, старший викладач, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

МИХАЙЛЮК Тетяна

I курс магістратури, спеціальність «Англійська мова і література», Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

МУЛИК Катерина Олександрівна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри західних і східних мов та методики їх навчання, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

НАДЕМ'ЯНОВ Владислав Юрійович

студент 2 курсу, спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (китайська)), ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

ОСЬКІНА Наталія Олександрівна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри західних і східних мов та методики їх навчання, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

ПОДЗИГУН Олена Анатоліївна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри англійської мови і методики викладання іноземних мов, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

ПОП Олена Юріївна

кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри методики навчання іноземних мов, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

ПОПОВА Олександра Володимирівна

доктор педагогічних наук, професор кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики, декан факультету іноземних мов, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

СИЧУК Анна Сергіївна

студентка 2 курсу, спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (китайська)), ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

СКОРОБОГАТЬКО Катерина Євгеніївна

студентка 2 курсу, спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (китайська)), ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

СОЙОНГ Парк

Викладач Намсеульського університету, Корея

СТРИГА Елеонора В'ячеславівна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри західних і східних мов та методики їх навчання, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

СУІ Дан

Викладач Намсеульського університету, Корея

ФЕДИК Тетяна Василівна

асистент кафедри методики навчання іноземних мов, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського,

ХАЩЕВСЬКА Дар'я Сергіївна

студентка 2 курсу, спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (китайська)), ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

ШУЛЬГА Вікторія Андріївна

студентка 2 курсу, спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (китайська)), ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

ЮМРУКУЗ Анастасія Анатоліївна

кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри західних і східних мов та методики їх навчання, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

ЯДАВ Рену

доктор педагогічних наук, викладач кафедри педагогічної освіти, Центральний університет Хар'яни, Хар'яна, Індія

ЗМІСТ

NEW TECHNOLOGIES OF TEACHING FOREIGN LANGUAGES IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS

Ірина АЛЄФІРОВА, Ірина ВОЗІЯН	ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕОКОНТЕНТУ ЯК ОСВІТНЬОГО ІНСТРУМЕНТА НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	3
Наталя ДМІТРЕНКО	ВРАХУВАННЯ ТИПУ ІНТЕЛЕКТУ СТУДЕНТА У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	5
Дар'я ЄМЕЛЬЯНОВА	ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	6
Ірина ЛУК'ЯНЧЕНКО	МОЖЛИВОСТІ ДОДАТКІВ GOOGLE ДЛЯ СТВОРЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ВЕБ-КВЕСТІВ	11
Олена МАТІЄНКО	ВИКОРИСТАННЯ ДИГІТАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	13
Марина МЕЛЬНИК, Інна ЛОБАЧУК	НАВЧАЛЬНА ДИСКУСІЯ ЯК ОДИН З ЕФЕКТИВНИХ МЕТОДІВ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ	14
Тетяна МИХАЙЛЮК, Світлана БУЧАЦЬКА	БЛОГ НАВЧАЛЬНОЇ ГРУПИ ЯК ЗАСІБ НАВЧАННЯ АНГЛОМОВНОГО ПИСЬМА УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ	16
Наталія ОСЬКІНА	СИНТАКСИЧНА СКЛАДОВА КОГНІТИВНОГО КОМПОНЕНТУ СТИЛІСТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ	19
Елеонора СТРИГА	СИНХРОННЕ ТА АСИНХРОННЕ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗВО	21
Olha ALEKSEEVA	SYSTEMATIC APPROACH AS A FACTOR OF ACQUISITION OF FOREIGN LANGUAGE COMPETENCES OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS	22
Iuliia BUDAS	DEVELOPING FUTURE PE TEACHERS' CRITICAL THINKING SKILLS WHILE STUDYING ENGLISH	24
Olena BUZDUGAN	FEATURES OF DEVELOPMENT OF FUTURE PRESCHOOL TEACHERS' FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCE	26
Ganna DYSHEL	LINGUISTIC DIFFICULTIES AND THE WAYS TO OVERCOME THEM IN THE PROCESS OF THE SECOND	28

	FOREIGN LANGUAGE LEARNING IN THE CONDITIONS OF WAR	
Tetiana FEDYK	THE USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN ENGLISH LANGUAGE LEARNING	30
Valerii KYRYLENKO, Nelia KYRYLENKO	PERSUASIVE COMMUNICATION IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING	32
Kateryna MULYK	THE MAIN PHENOMA OF CULTURAL APPROACH TO THE INTEGRATED TEACHING OF THE PROFESSIONAL ORIENTED ENGLISH OF FUTURE SOCIAL WORKERS	33
Olena PODZYGUN	CONTENT AND LANGUAGE INTEGRATED LEARNING IN ESP CLASS	34
Olena POP, Nataliia ZARICHANSKA	INQUIRY-BASED LANGUAGE LEARNING IN ENGLISH CLASSROOM	36
Oleksandra POPOVA	ACUTE VECTORS OF MODERN LINGUISTICS AND METHODS OF FOREIGN LANGUAGES TEACHING: REVIEW AND CHALLENGES	38

PROSPECTS FOR GERMANIC LANGUAGES' STUDY

Mariia ANDRIEIEVA	CHILD-ORIENTED METAPHORS IN POSTMODERN FAIRY TALES OF THE BRITISH TRADITION (A CASE STUDY OF R. DAHL'S NARRATIVES)	39
Anastasiia YUMRUKUZ	REPLENISHMENT OF MODERN ENGLISH VOCABULARY: MILITARY NEOLOGISMS	41

URGENT ISSUES OF CONTEMPORARY ORIENTAL STUDIES

Елеонора СТРИГА, Софія ДАНІЛЕНКО	КЛАСИЧНИЙ КИТАЙСЬКИЙ РОМАН ЦАО СЮЕЦІНЯ «СОН У ЧЕРВОНОМУ ТЕРЕМІ» ТА ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ	44
Елеонора СТРИГА, Юлія КУДЛАЙ	СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОМАНУ У ЧЕН'ЄНЯ «ПОДОРОЖ НА ЗАХІД»	46
Елеонора СТРИГА, Владислав НАДЕМ'ЯНОВ	ПІСЕННА ЛІРИКА САНЬЦЮЙ	47
Елеонора СТРИГА, Анна СИЧУК	СВІТ ОБРАЗІВ ЮАНСЬКОЇ ДРАМИ	49
Елеонора СТРИГА,	САТИРА ЯК ОСНОВНИЙ ХУДОЖНИЙ ЗАСІБ У РОМАНІ «НЕОФІЦІЙНА ІСТОРІЯ КОНФУЦІАНЦІВ»	51

**Катерина
СКОРОБОГАТЬКО**

**Елеонора СТРИГА,
Дар'я ХАЩЕВСЬКА** ІСТОРИЧНА ЕПОПЕЯ ЛО ГУАНЬЧЖУНА
«ТРИЦАРСТВО» 52

**Елеонора СТРИГА,
Вікторія ШУЛЬГА** ВАН МЯНЬ ТА ЙОГО ТВОРЧІСТЬ 54

최 단 서울대학교, 한국 56

FUNDAMENTAL ISSUES OF CONTEMPORARY PEDAGOGY

**Ніцца ДАВИДОВИЧ,
Олександра
ГЕРКЕРОВА** “MORYM OLYM PROGRAMME” AS THE CHALLENGE IN
THE CURRENT CRISIS SITUATION 63

URGENT PROBLEMS OF CONEMPORARY LINGUISTICS

**Жанна ГОРІНА,
Дмитро ВЕЛИЧКО** «МОВА» КОЛЬОРУ У ФОРМУВАННІ ВІЗУАЛЬНОЇ
КУЛЬТУРИ: ІНТЕРМЕДІАЛЬНИЙ КОНТЕКСТ 65

**Ніна Босак,
Жанна ГОРІНА,
Тетяна ЄВТУШИНА** ПРАГМАТИКА АНГЛІЗМІВ В УКРАЇНСЬКОМУ МОВНО-
ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ 68

Відомості про авторів 73